

S
Kaudid

A/S. „EESTI REISIBÜROO“

Peakontor: Tallinn, Kinga 3. Tel. 433-20
Osakonnad: Tartu, Suurturg 7. Tel. 3-72
Pärnu, Endla majas, Rüütli tän. Tel. 1-13
Telegrammi aadress: Erbo, Tallinn ehk Tartu.

Raudteepiletite müük: a) Kodumaa kõikidesse jaamadesse, b) välismaa kõikidesse Euroopa ja teiste mandrite suurematesse linnadesse.

Laevapiletite müük: a) kõikide kodumaa ja Baltimere liinidele, b) okeanilaevade piletid inglise, saksa, prantsuse, rootsi, hollandi, itaalia ja ameerika laevaliinidele kõikide maailmaosade suuremaisse sadamaisse.

Esitus ja agentuur kõikidelt suurtelt Euroopa reisibüroodelt. Rahavahetus ja valuuta ost-müük reisijatele. Välismaa passide ja viisumite muretsemine. Ringreisupiletid turistidele terves Euroopas. Ohusõidupiletid „Aero“, „Derolult“ ja „Loti“ liinidele. Kohalikkude omnibussi liinide piletid o-ü. „Mootor“ ja teised.

Kodumaa nahkasjade müük reisijatele ja turistidele.

Nõuanded ja arvestused reisude kohta tasuta.

Soovitab oma tööstuse saadusist en gros ja en detail järgmisi froteerimisartikleid:

Pesemisnuustikuid paeltega froteest ja loofahst.

Pesemiskindaid froteest ja loofahst.

Pesemisrätte loofahst ja froteest.

Peale selle kummi- ja kreeka käsnaid.

A-S. MEY & LANDESEN

TALLINN, VIRU 9

Värvide, keemia, drogide, parfümeeria ja apteegikaupade suurladu.

Kui palju unistusi võiks 12 aasta pärast, võib olla aga juba palju varem — aasta või koguni mõne kuu pärast täituda, kui sõlmitakse

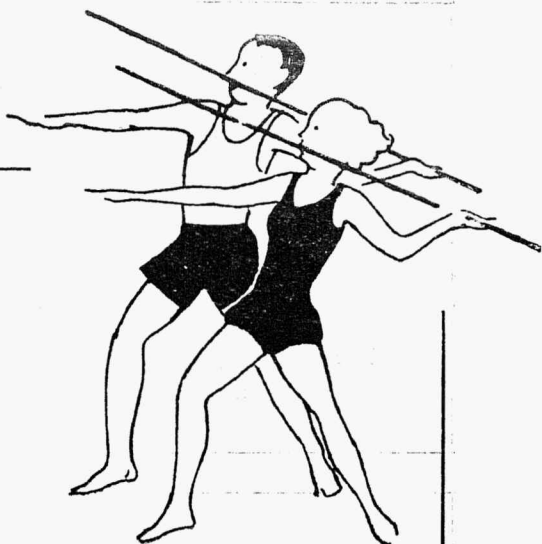
Noorte kindlustus EEKS-MAJA's

Iga noorte kindlustuse poliis on väärtpaber, millega saate Kr. 1.50 eest kuus ehk **5 senti eest päevas** hiljemalt 12 a. pärast **kakssadaviiskümmend krooni.**

Lähemaid teateid pärige **EEKS-MAJA** peakontorilt Tallinnas, Lai 1; kontorilt Tallinnas, Harju 29; osakondadelt Tartus, Viljandis, Rakveres, Valgas ja Petseris või **EEKS-MAJA** esindajatelt.

Noored, tähelepanu!

Meie vabriku valmistatud spordi-, võimlemise- ja ujumise trikood, spordi särgid ja püksid, trikoo- ja poolosärgid, villane ja puuvillane trikoopesu on üldtuntud ja parimaid. Samuti ka meie sukad, sokid ja kleidiriided.

AKTSIASELT S

O. KILGAS

VABRIK: TALLINN, VOLTA 3

Noorsugu, osta kooliraamatud ja õppeabinõud

„Päevalehe“

raamatukauplustest Tallinnas,
S. KARJA 23, kõnetr. 446-11.
PIKK TÄN. 2, „ 428-83.

Suures valikus ilu- ning teaduslikku kirjandust, kõiksugu kirjutusmaterjale, joonistus- ja maalimistarbeid. • Soovitage oma noortele õdedele ja vendadele lugeda meie kirjastusel ilmutat lasteajakirja „**Laste Rõõm**“.

„Laste Rõõmu“ talitus Pikk 2, tel. 428-83.

TALLINNA EESTI KIRJASTUS-ÜHISUS

Pikk 2. Oma tel. keskjaam 428-83.

Skautidele hääd tuju ja tervist

matkates ja laagris olles kindlustavad kõrgekvaliteedilised „**ESTO**“ vorstid ja konservid.

M ü ü g i l „**Lihatsentraal**“ kauplustes
Tallinnas, Pärnus, Narvas, Haapsalus ja Nõmmel.

Kummitemplite tööstus

„PERFEKT“

Omanik E. Blaufeldt

Tallinn, Nunne tan. 8

Telef. 437-16

Saatekulud väljaspool Tallinna võtab

F-ma oma kanda.

PLEKITÖÖSTUS A-S. „NORMA“

Tallinn, Narva maantee 19, kõnetr. 306-40

Täiesti rahuldub iga tööstur, kes tellib oma **plekartikleid** trükitult või valgest plekist **A-S. „NORMA“**lt, kus valmistatakse mitmesuguseid plekk-artikleid, nagu: **kilu- ja spro-titoose** ja teisi plekknõusid **kalakonservi-tööstustele**, kompveki- ja biskviiditehastele. värvi- ja saapakreemivabrikutele, kõigile labo-ratooriumidele ja apteekidele. Silte kinnitus-seltsidele kui ka reklaamiks. **Perenaistele** ja **kaupmeestele mitmesugustes must-rites toidu- ja maitseainste hoitootose** n. n. **köögigarnituure.**

Töö headuse eest täielik vastutus.

Hinnad väljaspool võistlust.

Eelistatuum ja mugavaim
kohvik pealinnas

Külastage ja otsustage!

Oma pagari- ja kondiitri tööstus
Viru tän. 13, kõnetr. 467-62 ja
Voorimehe t. 7.

PUUSÄRGI-ÄRI JA
MATUSETALITUS

A. MELDORF

TALLINN, V. TARTU M.
TELEFON 463-33

KÕIGE SUURIM VALIK
MITMEKESISEMAID
OSTUVALMIS

PUUSÄRKE • PÄRGI
HAUARISTE
(PUU, RAUD, MALM)
PINKE • AEDU JNE.

ESEMETE SUUR LÄBI-
MÜÜK VÕIMALDAB
ODAVAID HINDU

PÜHAPÄEVADEL TELLIMISTE
PUHUL VÄLJAKUTSE **460-92**

EESTI ELEKTRIMASINATE E HITUSE A-S.
e n d i n e

„VOLTA“

TALLINN

E
L
E
K
T
R
I

Õhukütte seaded
Gaasikaitse
kambrid

-PUMBAD
-MOOTORID
-TRIIKRAUAD
-VENTILAATORID
-TRANSFORMAATORID
-PÕLETISPUUDE-SAED

Elektriga metallide
keevitamise (šveis-
simise) seaded

* APARAADID

Inglis magasin H. Gutkin

soovitab oma lugupeetud
ostjaskonnale odava te
hindadega kõige suure-
mas väljavalikus kodu-
ja välismaa riidekaupu.

Tallinn, Viru tän. 4
Telefon 436-46

KARL SIMON'i

SAEVESKI & EHITUS-
MATERJAALIDE LADU

(end. Konst. Jürgens)

Kopli t.9. Tel. 441-53

(end. A.-S. „Lignumi“ tehased)

Soovitab rikkalikus valikus igasorti
EHITUSMATERJAALE

PLEKI- JA VASESEPA
TÖÖKODA

A. AMAN

TALLINN, RÜÜTLI 4. TEL. 430-19

Teen igasuguseid pleki- ja vase-
töid ehitustöödel kui ka töökojas.

J. Jankelson & Poeg

Tallinn, Viru 16

Kõnetr. 449-51

Alati saadaval rikkalikus väljavalikus
möödukate hindadega igasuguseid

majapidamise-
ja köögi tarbed

Keemiaainete Kaubanduse
Kontor

K. A. RÜTMAN & KO

Tallinn, Jaani 9

Telegr. address
„Augustus“

Telefon:
Kontor 466-72
Ladu 456-93

Jalgratta abimootor **ÖWA**

ideaalne mootorratas noortele.

Õppur leiab ÖWA's ideaalse mootorratta, mis temale mitte ainult meeldivat sporti ja kiiret koelijõudmist ei võimalda, vaid ka tema silmaringi laiendab igasugu mootori funktsioonide ja saladuste tundmiseks. See praktika on hiljem tulevikus õpilasele suureks kasuks, kui tal näiteks vajalik on õppida suure ja raske mootori juhtimises.

Soodsad müügitingimused.

Nõudke tasuta kataloge.

KR. SAAR & KO

Tallinn, Viru tän. 3. Tel. 461-20

AKTSIASELTS
„TEKLA“

Peakontor:
TALLINN, SUUR KARJA 15
Tel. 448-18

RIIDEÄRID:

TALLINN, Suur Karja 15, tel. 445-23	
TALLINN, Valli 10, „ 568-02	
HAAPSALU, Ehte 2, „ 1-57	
KURESAARE, Kauba 2, „ 72	
MUSTVEE, Tartu 15, „ 62	
NARVA, Peetri pl. 2, „ 2-38	
PETSERI, Riia 1, „ 1-17	
PÄRNU, Tallinna 5-a, „ 1-10	
RAKVERE, Turuplats „ 2-85	
VALGA, Kesk 11, „ 26	
VILJANDI, Tartu 6-a, „ 2-40	
VÖRU, Jüri 5-a „ 1-26	

Müügil kindlate hindadega
järgmiste kodumaa vabrikute
kaubad:

Balti Puuvilla Ketramise- ja Kudumise
Vabriku A/S-i

Kreenholmi Puuvillasaaduste
Manufaktuuri O/ü-se.

Sindi Tekstiilvabrikute Ühisuse
Eesti Niidivabriku Ühisuse

Välismaa kauba tarvitamisel voolab
meie raha üle piiri, suureneb järjest
töötute arv, jääb vaeseks maa ja rahvas!

OSTES KODUMAA KAUPA,
VÄHENDAME TÖÖPUUDUST!

Igasuguseid tarbeid
looduslooliste kogude
valmistamiseks

lelate
K.K-Ü. „**TÖÖKOOL**’is“
Tallinn, V. Roosikrantsi 3

Skaudid, jooge ainult

«**TERVIS**’e»
karastavaid jooke!

Fotoaparaate
Soome pusse
Kompasse

Odavad hinnad

G. BERGER
TALLINN, NUNNE 1

Büroo- ja joonistustarvete
kauplus

A. Klaff

Asutatud 1883. a.
Tallinn, Harju 20
Tel. 436-51

Sokolaad
Kompvekid

Kõrges häduses valmistab

„PROGRESS“

Tallinn, Narva m. 9
Telefon 309-47

S
K
A
U
D
I
D

RIIDUPÄÄKIRJASTO
N:o S 5433
(18.10.40)

8/4551

KEVAD 1935
(15. JUUNIL)

NR. **3**

TOIMETANUD SKM. RICH. TREU
TALLINNA SKAUTIDE MALEVA VÄLJAANNE

SEE

KAUBAMÄRK
KALOSSIDEL
BOTIKUTEL JA
KUMMIJALA-
NÕUDEL

ON
VASTU-
PIDAVUSE
TUNNU-
SEKS

PÕHJALA-TALLINN

SISUKS:

1. *Skautidele.* Jaan Tõnisson
2. *Skautlus — noorte liikumine.* Nikolai Kann
3. *Rootsi kroonprints Gustav Adolfi Jüripäeva kõne skautidele.*
4. *Skautid vanasti ja nüüd.* A. Taioste
5. *Eesti skautid Läti skautide suur-
laagris.*
6. *Kõikide noorte sõpruskoostöö
vendluses.* Skm. E. Jõgi
7. *Mõnda Tallinna skautemaleva
tegevusest.*
8. *Kes on juht?* Harry Haamer
9. *Halli-Hundi võistlus.*
10. *Skaut on alati valmis.*
11. *Vabadussõja päevilt.*
12. *Tallinna skautide maleva matka
määrustik.*
13. *Matkamisest.*
14. *Oravate võit.*
15. *Mõtteteri.*

SKAUTIDELE

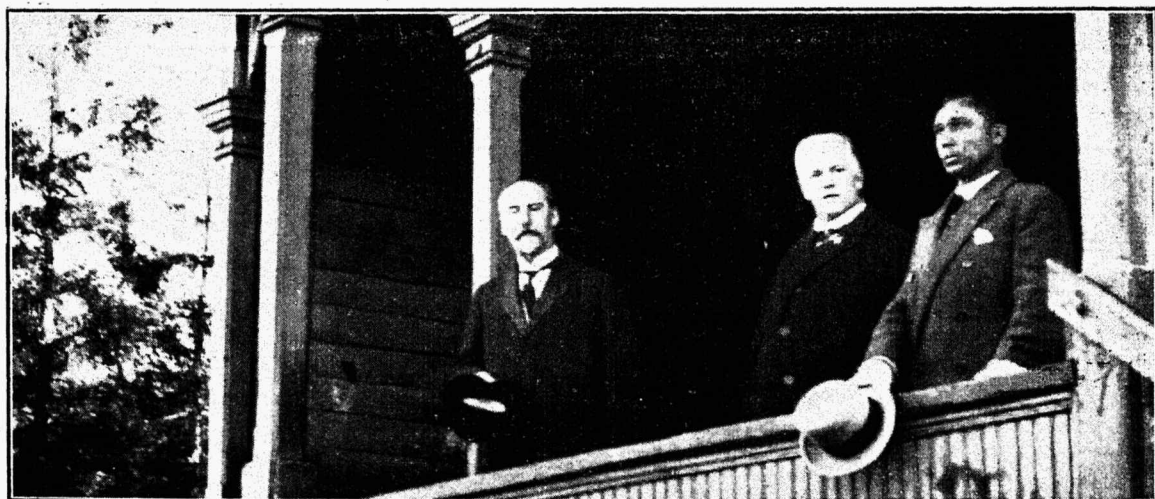
Kui kindral lord Baden-Powell Eestit külastades minu kui välisministri külaliseks oli, siis puudutas skautismi rajaja omavahelisel jutuaajamisel skautluse ülesandeid ja seisukorda Eestis.

Lord tähendas, et siin kui ka mõnel teisel maal kuuldub arvamist, nagu ei rahuldaks skautide-liikumine oma rahvusvahelise organisatsiooniga mitte noorsoo rahvusliku kasvatuse nõudeid, mispärast luuakse erilisi rahvuslikke noorsoo-organisatsioone lahus skautidest. See on aga arusaamatus. Skautidel on küll organisatsioon kõigil mail ühtlane. Nemad tunnustavad ühtlaseid põhimõtteid ja peavad tihedat sidet omavahel. Kuid see ei tähenda veel sugugi, nagu seisaksid skaudid väljaspool oma rahva elu ja püüdeid. Töötades inimsuse ideaalide teenistuses ja seistes omavahel ühenduses, aitavad ja peavadki aitama skaudi-noored kaasa rahvaste solidariteedile ja vastastikusele arusaamisele. Skautlust tuleb sellelt seisukohalt kõrgelt hinnata eriti käesoleval ajal, kus isegi kultuurrahvaste vahel inimsusele suunatud solidariteedi asemel on süvenemas rahvuslikud vastuolud. Kui rahvaste noorsugu nüüd harrastab ja püüab solidariteedi, aususe, tubliduse, õiguse- ja kohusetunde ideaale ning valmisolekut kõigele hääle, mis ühised kõigile rahvastele, siis täidab tema ühtlasi kõrgeid rahvuslikke ülesandeid. Elustades vastastikust arusaamist ja sõbralikku tööd rahvaste vahel, peab skautlus ühtlasi kaasa aitama rahvaste sisemise aususe ja tubliduse tõstmisele, mis on suureks rahvuslikuks ülesandeks kõigil mail ja aegil. —

Nõnda iseloomustas skautluse isa skautide-liikumise sihte ja ülesandeid.

Sooviksin, et Eesti skaudid nüüd oma senist tegevust mälestades tulevikule vastu lähleksid skautluse kõrgete põhimõtete ja ideaalide tähe all. Siis tõusevad noortest skautidest iseloomud, kes oleksid tahtelised ja võimelised täitma ausasti ja edukalt hädavajalikke ülesandeid Eesti demokraatliku rahvusriikluse teenistuses rahvaste solidariteedi vaimus.

Jaan Tõnisson.

J. Tõnisson tervitab skaute.

Skautlus — noorte liikumine

N. Kann

Eesti noorsugu on meie riigi tuleviku pant. Meie, praeguste teguvõimsate kodanike tähtsaks kohuseks on juhtida meie noori nii kaua, kuni nad ise oskavad orienteeruda elus, ja kuni nad ise muutuvad juhtideks. See juhtimine ei tarvitse sündida mitte üksnes lapse kodus, ta perekonnas ja vanemate majas; ei tohi meie rahul duda ka sellega, et noorsoo kasvatamine ja ta õpetamise eest kannab hoolt riik oma sundusliku algkooliga ja sellele järgneva kes- või kutsekooliga. Kool on muidugi kohustatud kasvatama riigile kõigiti kõlblikke kodanikke, kuid kool üksi oma võrdlemisi lühikese ajaga ei suuda küllaldaselt teritada noore kodaniku vaimu, arendada ta südame haridust, kasvatada ta karakterit ehk iseloomu, kõvendada ta tahtejõudu, süvendada temas kõiki õilsaid tundeid jne. Noorte kasvatamise eest tuleb hoolitseda ka väljaspool kooli ja noorsoo kasvatajaiks ei pea olema mitte üksnes elukutselised kasvatajad: õpetajad, kaitsevaid ja kaitseiidu juhid, kirikuõpetajad jne., vaid ka kõik teised ausad ja intelligentsed kodanikud, nende seas noorsugu ise.

Et noorsugu kasvatuslikult avaldab suurt mõju oma üksikutele liikmeile, on tõsiasi, millele vastu ei vaieldata, kuid sellele kasvatuslikule tehele ei ole meie seltskond pööranud erilist tähelepanu, kuigi meie kõik teame, et kooli halvad kasvandikud avaldavad halba mõju headele ja ümberpöörduvad. Headest, õilsatest ja ausatest perekondadest võrsunud lapsed võivad muutuda sõnakuulmatuiks, laiskadeks, ebaausadeks ja halbadeks inimlasteks, kui nad koolis või oma lähemas ümbruses langevad kasvatamata ja halvade elukommetega laste ja mängukaaslaste mõju alla.

Tõsi, suuremas osas perekondades valvavad omaksed selle järele, et lapsed ei saadaks oma vaba aega mööda uulitsal kahtlaste kaaslaste keskel. Väga paljudel lastel ei ole aga kahjuks järelevalvet, sest nende vanematel puudub aeg, võimalus ja sagedasti ka tahtmine jälgida oma poja ja tütre tegutsemist isamaja noovis, aias või linna resp. küla tänaval. Kui järelevalveta laps satub halbade laste kampa, siis ei ole ime, kui poisist kasvab „graadepoiss” ja tütarlapsel „uulitsatüdruk”. Graadepoistest ja uulitsatüdrukust ei ole meie rahval oodata aga midagi head. Neist kasvavad rahvajätised, kellest on häbi vanematel, kes nad maailmale toonud, ja veel suurem häbi koolil, kes neist on katsunud kasvatada häid ja ausaid kodanikke.

Eesti on väike riik, ja seda ei tarvitse kahetseda, sest väikest riiki on kergem korraldada kui suurt riiki. Hästi saame ehitada oma riigihoonet aga siis, kui meil on palju häid riigi-ehitusele tarvisminevaid eriteadlasi. Meie kui väikerahva ideaal peab seisma selles, et kogu meie rahvas oleks ette valmistatud selleks suureks ja vastutavaks tööks, mida nõuab igalt oma kodanikult riik. See töö on väga ja väga mitmekesine, sest et tööalad on väga mitmekesised. Tähtis on vaid, et iga mees oleks asjatundja oma alal, õige mees oma kohal, ja et ta temale osaks saanud kohustusi täidaks truult, visalt ja järjekindlalt.

Meie rahvas peab kandma hoolt selle eest, et ta pojad ja tütreid mitte üksnes ise ei oskaks rajada endile elus teed, vaid et nad oleksid valmis ja võimelised aitama ka oma kaaskodanikke, kes vajavad abi, toetust ja õpetust. Meie deviis peab olema: üks rahvas — üks mees. Igal kodanikul olgu tema võimetele vastavad kohustused, vaimsed ja materjaalsed. Iga kodanik saagu osa hüvedest, mida annab riik ja iga kodanik kandku ühes teistega ka kõiki raskusi. Siis kasvab kodanike üksmeel sedavõrd kõvaks ja tugevaks, et meie rahvalt ei jaks röövida ta riigi rippumatust ja iseseisvust kõige suuremad naabrid, sest üksmeel on ka kõige väiksema rahva võitmatuse alus.

Meil ei ole seks vaja otsida eeskujusid võõr-rahvaste ajaloost, meie leiame neid oma rahva kaugest ja lähedast minevikust. Tuletagem meele meie vabadussõda meie rahva suurte juhtide Konstantin Pätsi, Johan Laidoneri ja teistega, keda meie ei oska praegusel ajal veel väärikselt hinnata. Kuid imestada oskame ikkagi seda, kuidas väike, selle juures aga julge ja vahva Taavet sai võitu Koljatist, teiste sõnadega meie tuletame imestades meele seda, et tänu meie rahva enamuse kaljukindlale tahtele ja meie üksmeelele meie praegune vanem ja keskmine põlv saavutas riikliku iseseisvuse, mille kaotasime 700 aasta eest, kui langes kangelassurma meie vaprate esivanemate ühendatud malevate juht Lembit ja ühes temaga ta malev. Järele jäid peale raukade, naiste ja tütarlaste vaid „päkapikkused poisikesed”. Ei ole ega tohi olla mingisugust kahtlust selles, et meie noorem põlv ja temale järgnevad põlved tahaksid anda käest valvel kogu meie rahvas, et meie noorema põlve meie riikliku iseseisvuse. Vabadussõja kangelaste võit kohustab neile järgnevate põlvede vanu ja üksnes meie võimud, „caveat et populus”, olgu noori. „Caveante consules”, olgu valvel mitte ja temale järgnevate põlvede hingest ei kustulks see püha tuli, mis mitu korda seitsmesaja aasta kestes kihutas meie vahvamaid rahvapcegi üles meie vabaduse riisujate vastu.

Kuid mitte üksnes valvelolekut ei ole meil vaja, meil on vaja valmistuda ette igale võimalikule juhule, mis meie rahvale võib muutuda ohuks. Ma arvan, et rahva valmisolekuks ei väliste hädahoju vastu ei ole mitte üksnes vaja muretseda relvi ja mitmekesist sõjalist varustust, vaid et veel tähtsam on kasvatada tulevates sõdurites ja kaitseliitlastes tervet isamaalikku vaimu ja usku meie võitmatusse ka kõige suurema, kõige vägevama välisvaenlase poolt. Seda vaimu, seda vankumatut usku meie rahva võitmatusse peab kasvatama mitte üksnes meie kool, seda peame kasvatama oma kooliõpilastele ja kooli lõpetajatele ka väljaspool kooli. Väljaspool kooli on meie eesti noored loonud mitu suuremat organisatsiooni. Neist organisatsioonidest nimetan ma kaht vanemat organisatsiooni, millised töötavad meil juba hulga aastaid. Need on eesti skautide ja gaidide organisatsioonid. Skautide organisatsioonist, milline töötab meil Eestis üle 18 aasta

ja mille liikmeks ja juhiks olen olnud ta loomisest saadik.

Skautlik liikumine algas teatavasti Inglismaal ja levis suure kiirusega üle kogu maailma. Skautluse asutajaks on inglise kindral Baden-Powell.

Baden-Powell andis Inglismaal „punahakkade“ ja „valgenägude“ mängudele kasvatusliku suuna. Tema andis skautidele erilise vormi, lõi skautidest salgad, salkadest rühmad, rühmad liitusid malevateks, malevad üldmalevaks. Poiste rühmad hakkasid koos käima, rühmades mängiti, kuid igal mängul oli oma kasvatuslik otstarve. Poisid pidid olema jumalakartlikud, pidid armastama oma vanemaid ja austama eriti oma ema, olid kohustatud armastama oma kodu, kodulinna, koduküla, riiki, riigipead ja riigivalitsust. Skaut pidi armastama kõiki teisi skaute ja mitte üksnes oma rahvusest, vaid ka teiste maailma rahvaste skaute, kellele ta vaatas kui vendadele. Skaut peab igas asjas olema eeskujulik. Tema ei tohi tarvitada alkoholi, ei tohi suitsetada, ei tohi söömata, skaut ei tohi valetada, petta, ei tohi varastada jne. Ühes sellega peab ta jälgima, et ka ta kaasskaudid oleksid kõiges eeskujulikud. Skaudid õpivad oma kodumaad tundma kohetadel ja selleks võtavad nad ette pikki matkamisi kodumaal. Talvel ja ka suvel, kui ilm on halb, õpitakse kasulikke teadmisi ja oskusi, sooritatakse eksame ja kirjutatakse väitekirju.

Skautide töid hinnatakse aumärkide, ülendamine ja teenetediploomitega; vanemaid skaute tõstetakse meistriks või n.-n. skautmasteriteks.

Kindral Baden-Powell'i noorsoo kasvatusesüsteem avaldas mõju inglise ja kogu anglo-saksi noortele. Anglo-saksi riikidest levis skautlus üle maailma, sest kõikide maade pedagoogid said aru, et skautide „mängud“ on kõige parem, kõige ideaalsem enesekasvatamise viis.

Skautliku kasvatamise tähtsam külg seisab selles, et igal poisil tuleb rakendada tööle iseseisvalt. Rühma kambrikeses, väljas looduses, metsas ja eriti laagris olles tuleb tal tegutseda sagedasti iseseisvalt. Kellel tuleb kokkaks või kokapoisiks olla, kellel pükse paigata, kellel vett vedada, puid kanda ja lõhkuda, kellel laagrit valvata, kellel palvet pidada jne. Kõik peavad kordamööda läbi tegema kõik tööd, mis matkamisel või laagris olles tuleb teha. Ja iga poiss tegetseb heameelega. Juhtidele vastuhakkamised on peagu kuulmatu asi.

Skautlus on Eestis läbi löönud. Temale ei vaata pedagoogid ja teised haritlased enam muigamisega. Skautide rühmadele, kui nad lauluga marsivad Jumala loodusesse, ei tehta enam etteheiteid. Meie vanempõlv on 18 aasta jooksul jõudnud arusaamisele, et skautlik liikumine tahab kasvatada meie rahvale tervet, elurõõmsat, iseseisvalt tegutseda oskavat, vooruslikku järelikasvu.

Skautlusel on nüüd palju vanu ja hundipoegadest ning skautidest võrsunud nooremaid juhte. Eesti skautide vanemad ja nooremad juhid on kasvanud aastate jooksul headeks sõpradeks. Skautide juhtide seas leiame professoreid, kindraleid ja ohvitseri, pedagooge, ametnikke, kaupmehi, käsitöölisi, vabrikutöölisi jne.

Juhte on meil kõikidest poliitilistest parteidest, mis tunnustavad Eesti riiki ja temas valitsevat korda, kuid skautlus ise seisab väljaspool poliitilisi parteisid. Skaut on isamaalane ja seepärast

ei saa ta olla ühe kitsa partei äge pooldaja. Skaudi partei on kogu Eesti rahvas ja skaudina vaatab poiss ka teiste vähemusrahvaste poistele, kes tunnustavad Eesti riiki, Eesti riigi valitsust, Eesti riigipead, kui vendadele. Ta ei ole vaenulik ka teiste rahvaste skautidele, kes kuuluvad ülemaailmsesse skautide liitu. Eesti skaut ei ole vaenulik ka Eesti kaitseliidu noortele — noorkotkastele, kes on omaks võtnud skautluse kasvatuslikud meetodid ja skaudid on valmis noorkotkastega võistlema spordi alal ja vaimsetel võistlustel, on valmis külastama noorkotkaid nende laagrites, kui skautidele sealtpoolt tullakse vastu vennalikult.

Skaudid on valmis astuma vennaikkude ühendusse noorkotkastega, ja see sünnib vist kohe, kui kaovad mõne noorkotkaste resp. noorseppade juhi mõnitused skautide „internatsionalismi“ üle ja hahituvad põhjendamatud kartused, et skautidest ei tule tuliseid patrioote ja Eesti iseseisvuse kaitsjaid.

Mõnitajaile ja skautide liikumise mittepooldajaile tuletan vaid meele, et skautluse isa Anton Öunapuu, kes Skautluse Soomest tõi Tallinna realkooli, kuhu kutsusin Anton Öunapuu võimlemisõpetajaks, langes Eesti vabadussõjas vabadusvõitlejana ja temaga ühes varisesid Eesti mullapõue mitu skauti-vabadussõjalast.

Eelpool nimetasin, et skautide vanemad juhid võivad kuuluda ja kuuluvadki mitmesse poliitilisse parteisse, kuid heameel on tähendada, et skautluse kestvuse ajal Eestis mitte ükski vanem juht ei ole kasutanud oma mõju selleks, et skautidest kasvatada mingi poliitilise partei tulevase liikmeid, nagu seda on katsutud teha mitmes kesk- ja kutsekoolis ja isegi algkoolis.

Skautlik liikumine on terve ja ülikasulik noorsoo-liikumine. Meil tuleb õhutada seda liikumist, sest tema aitab kindlustada meie riigi iseseisvust ja aitab kaasa selleks, et meie rahva keskel kõveneks rahvuslik üksmeel ja riiklik kokkühoidmistunne.

Iga teist noorte liikumist tuleb samuti toetada, kui ta, nagu skautlus ja gaidlus, kasvatab meile kehaliselt ja vaimset tugevaid noori, ja igast noorte liikumisest, mis on kasulik meie riigile, peaksid osa võtma oma nõuga ja teoga ka vanemad kogemustega inimesed. Vanemate ini-

meste osavõtt noorte tegevusest, nende huvi noorte liikumise vastu õhutab noori suurematele tegudele ja noored ei pane sugugi pahaks, kui vanemad kogenud inimesed annavad neile kasulikke näpunäiteid.

Noorte liikumist toetavadki paljud vanemad tegelased, ja see on rõõmustav nähe. Noorte organisatsioonides valmivad meie tulevased riigi- ja omavalitsuse-tegelased, kasvavad tulevased riigi-ehitajad ja vanema põlve töö ja tegevuse jätkajad. Seepärast on soovitatav, et poeg- ja tütarlaste arv poeg- ja tütarlaste noorsooorganisatsioonides, milles kasvatatakse noori isetegevusele, järjest kasvaks; on soovitatav veel enam, et neis organisatsioonides kasvanud noored muutuksid organisatsioonide juhtideks. Skautlikus liikumises on praegu suurem osa juhtidest kasvanud väljast ja skautide ridadest. Skautide juhtidest oleme annud juhte ka „noorkotkastele“.

Kui palju noori meie linnades ja isegi maal satub halbade seltsiliste hulka, kes teda õpetavad juba noorelt varastama, petma, valetama. Kui nad aga noorelt satuksid noorsoo-organisatsioonidesse, mille ülimalt ja õilsamaks ülesandeks on noorte igakülgne kasvatus, siis on raske oletada, et noorte organisatsioonide liikmetest satuks niisama palju noori libedale teele, kui siis, kui nad ei oleks organisatsioonis teinud läbi mitme aasta jooksul teatava hulga harjutusi ja õppusi, mis kasvatavad noore inimese iseloomu.

Mul on heameel tunnustada, et kaitseliidu noorte ehk n.-n. noorkotkaste organisatsioon on teinud lühikese ajaga (viie aasta jooksul) suuri edusamme. Kaitseliidu jahatus on osanud hästi organiseerida liikumist ja organiseerimistöölle on ohverdanud võrdlemisi suuri summasid. Toetus skautlikule liikumisele riigi poolt on olnud aga kahjuks väga tagasihoidlik. Ainult riigivanem on meid toetanud varematal aegadel ja paaril viimasel aastal on toetust annud haridusministeerium ja kirjanduse kultuurkapital.

Skautide juhid ei saa mingisugust tasu oma töö eest, sest töö organisatsioonis sünnib armastusest liikumise vastu, noorematele juhtidele kaetakse vaid kulud, kui nad peastaabi poolt saadetakse maale, alevitesse või vähematesse linnadesse avama uusi rühmitusi või andma neile seletusi ja praktilisi näpunäiteid. Skautide peastaap ei ole seni nõudnud, et skautliku liikumise süvendamiseks ja levitamiseks võetaks riigi-eelarvesse toetussummasid. Meie riigi majanduslik seisukord ei olnud nii heal järjel, et skautlus, millele osa meie publikust on vaadanud kui mängule, oleks esitanud oma nõudmised kulude katmiseks noorte kasvatamise alal väljaspool kooli.

Haridus ja kasvatus väljaspool kooli on praeguse riigivanema, vägede ülemjuhataja ja kõigi vabariigi valitsuse liikmete poolt leidnud üldist tunnustust. Sellest annab tunnistust hariduse ja kultuuri nõukogu loomine, mis teeb tegemist rahva hariduslike ja kultuuriliste küsimustega väljaspool kooli. Kavatsusel on luua ka noorte organisatsioonide heaks oma keskkont ja põhikirja väljatöötamise sel alal on enese peale võtnud siseministeerium. Loota võib, et tulevikus ka skautliku liikumise süvendamiseks riigi-eelarvesse tuleb võtta krediiti.

Skautlus on levinud veerandsaja aasta jooksul üle maailma. Ta on tunnustatud parimaks noorsoo enesekasvatamise süsteemiks. Ja isegi nende

riikide poolt, kus on maksma pandud kommunistlik, fashistlik ja rahvusotsialistlik kord. Kuid skautluse paralleelvormid Nõukogude-Venes, Itaalias, Saksas taotlevad teisi sihte. Nad kasvatavad vaid oma riigikorra pooldajaid, kuna miljonid skaudid teistes maailmariikides ja meil tahavad süvendada sõpruse ja vendluse ideed maailma rahvaste-peres. Rahvasteliit, tunnustades skautluse suurt väärtust maailma vendluse süvendamiseks, võttis selle organisatsiooni oma kaitse alla. Siinkohal võiks märkida ka Põhja-Ameerika Ühendriikide ekspresidendi Vilsoni sõnu: „Kõige mõjuvam abinõu rahvaste vennastamiseks on see, et meie oma noorsugu vastavalt kasvatame, ja kasvatussüsteemidest on selleks kõige otstarbekohasem kahtlemata skautlus.“

Kui skaut armastab mitte üksnes oma rahvusest võrsunud skaute, vaid ka välisriikide skaute, kes kuuluvad ülemaailmsesse skautide üldorganisatsiooni, siis ei tule seda mõista nii, nagu ei oleks skaut rahvuslane ja patrioot. Skaudid on kõik, kordan veel kord, isamaalased, niisama nagu noorkotkadki. Kuid skaudid ei kelgi sellega, sest skaut ei tohi iseennast ülistada, iseennast kiita, kiitust avaldavad temaleta vanemad, ta juhid.

Eesti skaut tahab kasvada eesti meheks, kes ehitab ja kaunistab oma kodu eestpäraselt, kes tarvitab oma kodumaa tööstussaadusi ja kes on ilka ja alati valmis välja astuma oma isamaa kaitseks, kui nõuab seda meie riigipea ja tema valitsus. Eesti skaut õpib oma kodumaad tundma, ta tunneb Eesti linnu, Eesti maad, tunnab rahva elu ja olu, võtab osa rahva rõõmudest ja kurbustest ja seepärast on endast-mõistetav, et ta armastab, nagu igaüks teine rahvuslik noor, oma isade maad.

Kuid kas meie seepärast peame hoiduma eemal välisriikide skautidest? Kas meie skautidele saaks keegi süüks panna, kui nad austavad ka teisi rahvusi, teades, et igaühele on püha ja kallis tema kodumaa ning rahvus.

Kõik skaudid on vennad, vaatamata rikkusele, haridusele, vanusele, usule ja seisusele. Skautluse ülesanded kogu maailmas on ühed ja samad. Skautlus tahab kasvatada noori ta ühiste veendumuste kohaselt, istutada neisse usku rahuide õiglusse ja lähendada rahvaid sellega, et kõigi maailmarahvaste noored sõlmiksiksid isiklikke sõprussidemeid. Palju häid võimalusi ja kõrgeid kasvatavaid väärtusi pakuvad suurlaagrid, kon-

verentsid, juhtide koolid, kuhu koondub külastajaid paljudest maadest.

Skautid õpivad tundma ja austama teiste rahvaste liikmeid, välismaa skaute. Skautid on kirjavahetuses kogu maailma skautidega. Skautide hulgalised ajakirjad ja raamatud kannavad ühiseid mõtteid sõpruse süvendamise eesmärgiga.

Skautlus püüab eeskätt tegelikul teel õpetada maailmariikide kodanike vahel vendlust; ta ei kasvata niipalju töö toonitamise ja lihtsa õpetamisega kui just isikliku juhtimisoskusega ja eeskujuga.

Meil, eesti skautidel, tuleb esitada endale alati kaks küsimust: eeskätt, kas oleme küllaldaselt valmis nendeks kohustusteks, milliseid meie kodumaa meile peale paneb, ja kas oleme täitnud skaudina oma ülesande rahvusvahelise vendluse hüveks.

„Oleme kõigepealt eestlased, siis oleme eurooplased” — ja siis oleme ka väärilised maailma-rahvaste peres.

Kokkuvõttes ütleme lõpuks, et skautlik kasvatusviis ei põhjene teadmiste ja õppuste peale-sundimisel, ta tahab vaid äratada poistes huvi teadmiste ja õppimiste vastu.

Meie riigi ja rahva üksmeele huvides on skautlik kasvatusel suur rahvuslik ülesanne — kujundada kasvavast noorsoost tublisid riigikodanikke.

Sellest seisukohast küsimusele vaadates on skautlik kasvatusviis määratud kõikidele kihtidele, ta võib leida avaraid tegutsemise võimalusi niihästi linnas kui maal.

Tagajärjerikka kasvatused edukuse võti ei peitu selles, et poisse õpetada, vaid et neid ise õppima õhutada. Kõik, mis neile pakutakse, peab nii kohandatud olema, et see ka tõesti poisse huvitab.

Tõeline skautlik elu ja meeleolu, tõeline skautivaim avaldub laagrielus, mis on suur kasvatuspõld, lõpmatute võimalustega poiste kalduvuste kohaselt, kus meeldivamaks ajaviiteks maastikumängud, need suured õpetlikud mängud ja ujumine; laagrites õpitakse lähemalt tundma oma seltsilisi ja luuakse kestvaid sõprussidemeid. Laagris areneb poiste leidlikkus, oskus valmistada rooge, muuta koduseks laagrielu, osata orin-teruda metsas kaardi abil jne.

Skautlus on mäng, ühtlasi ja tõeliselt on ta aga kasvatusüsteem. Kasvatus mängu teel, kus kogu tegevus juhitakse noorte kätte nende huvide ja kalduvuste kohaselt, ning seda kõik individuaalselt, iga noore kalduvuse kohaselt.

Skautlus on rõhken vendlus kui organisatsioon, lähenemine loodusele, et loodusest õppida headust ja aukartust Looja vastu, kes kõik on loonud nii targasti. Looduses tahab skautlus arendada armastust kodumaa, tema loomastiku, tema taimestiku vastu, tahab noortes äratada tungi, mis peab kaitsma loomi, peab keelama isegi okste-murdmist elujõulistelt puudelt ja põsastelt. Skautlus on lõpmatu mänguväli noortele, kus reeglipärases mängutuhinas heas ümbruses kasvab ja areneb iseloom, mis on tähtsaim tegur elu edukuses.

Skautlus ei ole militaristlik liikumine. Rivi ja drill, mis paljudes noorte organisatsioonides esile tõstetud, on liig piiratud alad, kuna nad mõjuvad segavalt individuaalsuse arenemisele; skautluse tähtsaim eesmärk seisab aga selles, et arendada iseloomu individuaalselt. Riviline osa tuleb skautluses esile vaid praktiliste ülesannete teostamisel.

Usus ei tee skautlik kasvatus vahet, vaid igal poisil jääb vabadus ja õigus usuküsimustes käia oma vanemate või vaimuliku tõekspidamiste järelle. Kohustused, millele skaute juhitakse, seisavad igapäevastes harjutustes rüütelikkuses ja abivalmis olekus teiste suhtes.

Skautlus ei ole, kordan veel kord, mingi poliitiline koondis, seepärast ei ole ka skautlikus organisatsioonis mingisuguseid seisuste ega kihtide vahesid.

Meie rahvas ei ole suur, kuid ta võib olla tugev ja isegi tugevam kui mõni suurem riik, kui meie kodu, kool ja kasvatus ja enesekasvatuse organisatsioonid väljaspool kooli ühisel jõul suudavad ja tahavad kasvatada kodanikke. Noorte organisatsioonidesse väljaspool kooli peaks astuma ka vanemaid ideelisi inimesi, kes usuvad, et kasvatusel on võimalik luua noortes vaimu, millest kõnelesin eespool, ja istutada neisse usku, et rahvast, kes üksmeelselt tahab kaitsa oma vabadust, oma riigi iseseisvust, ei jõua võita ükski rahvas, olgu ta nii suur kui tahes...

GUSTAV ADOLFI

Jüripäeva kõne Skautidele.

Skautid ja skautijuhid, armsad sõbrad paljudel maal.

Kogu maailma skautidele on tänane päev rõõmupäevaks. Täna on ju Jüripäev, skautide kaitsja Püha Jüri aupäev. Tema on meie eeskuju. Me vaatame legendile tema elust kui ainsale õigele eluviisile, milline peab olema skaudi elu. Me peame elama ja tegutsema nagu tema seda tegi.

Skaut peab alati silmas pidama suurt sihti: teha oma parimat ja püüda elada tema jälgedes. Kui keegi ei peaks mõnikord teadma, mis teha, püüdke ta meelde tuletada, mis tegi Püha Jüri oma legendis. Te saate varsti mõistma, mis see kõik tähendab ning näete ka, et kõik pole kaugeltki nii raske kui alul paistab. Püüdke ikka olla õigel teel. Te võibolla küsite, mis on õige tee? Ma tahaksin vastata teile küsimust järgmisega: Olge lahked igatühe vastu, kuulake omi juhte ning lõpuks pidage au sees oma jumalat ning käige tema jälgedes.

Seda ja paljut muudki loete ja õpite tundma tutvudes skaudi seadustega süvenenult ja põhjalikult. Kõigil maal on skaudi seadused ühesugused ja kuika nende sõnastus mõnikord väheke erineb, nende mõte on siiski üks. Skaudi seadus on meie parim sõber igas olukorras. Me kõik täname oma armast Suurt Juhti selle eest, mis ta meile andnud nende kümne lühida lausega.

On väga soodus ja hõlbus meile kõigile, et meie seadusi tunnistavad kõik skaudid üle maailma. See tõstab veelgi meie ühtekuuluvuse tunnet, see aitab mõista et suudame üksteisest veel paremini aru saada.

Suur Juht ütles kunagi, et skautlik liikumine on tähtis maailma rahu tegur. Olen veendunud selles, et tal oli õigus, sest kui on võimalik viia kõigi rahvaste noori üksteise armastamisele ja üksteisest lugupidamisele, nagu teevad seda õiged skaudid, oleks rahu kindlustatud. Kuigi pole just mõeldav kõigi nende lootuste täitumine, ometi aitab suuresti kaasa see, et laiad skautide hulgad austavad ja mõistavad üksteist.

Kui mõtlete sellegi peale, kas see üksik asjaolu, et skaudid üle kogu maailma tulevad oma aastapidustuseks ühel ja samal päeval Püha Jüri päeval, kok-

ku, kas see on üleüldse üksteise mõistmise tunnusmärk? Te ju kõik mõtlete ühe ja sama asja peale ning kõik te loodate saata korda üht heategu. Kurb asi on vaid see, et me ei või üksteist näha, ei saa üksteisega kõnelda ega arutada neid mitmesuguseid küsimusi, mis on ühised meile kõigile.

Suurepäraseks abinõudeks meie eesmärkide edendamisel ja meie aadete levitamisel kogu maailmas on need rahvusvahelised kokkutulekud, mida tunneneme Jamboreede ja Rover Mootide nime all. Tänavu on meil jälle kord võimalus tulla kokku ja arutada omi ühiseid küsimusi. Meile rootslastele on langenud osaks vastutus ja rõõm korraldada tänavust Rover Mooti, ülesanne, millist meie austame ja peame oma ülevaks kohuseks kõige paremini täita.

Lubage mul nüüd kõnelda vähekesega ka meie kavadest selle sündmuse puhul. Meie püüdeks on teha sellest tõeline skaudilaager aga mitte mõni näitlik laager. Meie tahame anda teile võimalust õige skaudi laagrielu sooritamiseks, kuid tahame ühtlasi ka võimaldada teile kokku puutuda oma skaudivendadega paljudelt teistelt maadelt. Laager on sellepärast täiesti eraldatud ning turistidel ja külastajatel on kaunis raske sinna pääseda, milline asjaolu meie arvates on vaid kasuks. Ta asetseb Stockholmi lähedal asetsevas saarestikus, selles sopiliste lahtede, väänlevate kanalite ja kaljuste saarekete rägastikus, mis piirab meie Rootsi rannikut mitmesaja kilomeetri ulatuses väljaspool meie pealinna. Laagri lähedal asuvalt rannalt võite vaadata otse välja avarale Läänemerele. Laager on paigutatud täiesti metsikusse ja mahajäetud loodusesse, vaid kahe-kolme väikese majapidamisega, mis asetsevad laagri piirides. Me tahame loota, et te hindate seda loodusüksildust, mis minu arvates on hoopis teissugune metsikus kui see, mida nimetatakse mahajäetud looduseks teie kodumaadel, ent see on just iseloomulik Rootsi maastikule, eriti sellele tuhande saarte osale temast.

Üks mis teile kõigile vist väga meeldib, on ujumise võimalus. Meie laager ei ole nagu tavalised suured laagrid, kus on raske pääseda puhta ja jaheda supelvee juurde, mis on end sageli liiga kitsendavana tunda annud.

Siin saab olema võimalus teile kõigile karata hommikul telgist välja ja võtta kohe värske hommikune meresuplus. On ka suurepäraseid võimalusi allahüpeteks kaljult või lebamiseks puhtal liivarannal, nagu ise soovite.

Nagu ütlesin juba, on meie püüdeks teha sellest tõesti kaunis laager ja me avame teda külalistele ainult ühel pühapäeval ja avamispäeva pealelõunal. 24-tunniline rännak korraldatakse laagri kestel neile kes soovivad seda kaasata. Me soovime, et tunneksite end kõik nagu kodus, et teeksite, mis teile parajasti meeldib ja sellepärast pole meie ka palju koormanud nende päevade kava. Ja see on minu arvates kõige parem sest küllap vanemale skaudilegi on meeldiv tegutseda omaette ilma juhtide või eestkostjate alalise juuresolekuta. On kahtlemata tähtis seegi nõue, et skaut peab suutma üksi endaga toime tulla ja ei tohi tunda end mahajäetuna võõraste ja välismaalaste ees. Ega skaut pole võõras teisele skaudile kuna ta on ju vend ja sõber neile. Miks on see nii? Ma võin vastata sellele küsimusele, korrates mõne minuti eest öeldud lauset, et kõik tugeneb skaudi seadusele, mis on meile ühine ja mida omame rõõmuga ning tahame alati täita. Kui hakate mõtleva selle üle järgi, avastate isegi kui suurepärase on selline korraldus, et kõik me skaudid kuulume samasse suurde vendlusse, kus me ka ei asuks. Meie juhtmõte on kõikjal üks ja sama. Vaimustusega täidame meie oma juhtlause: „ole valmis” ning suurepäraselt vastust sellele: „alati valmis”. Milleks oleme meie valmis? Ütleksin, et tahame olla alati valmis sooritada õigeid skaudikohuseid, täita oma kohust Jumala ees, meie naabrite ja meie eneste vastu.

Peame alati hoidma silmi ees oma juhtmõtet. Püha Jüri järgnes sellele sihile ilma et oleks kirjutanud seda kusagile eriti sõnarikastes väljendustes, kuna ta oli valmis ohverdama ennast, et sooritada heategu ja nii peame ka meie olema. Andke oma parimat ja olge igas olukorras valmis ohverdama ka isiklikku lõbu ja mugavusi, et teha õigel ajal õiget asja ka siis kui seda ei määra kirjutatud seadused. Seepärast skaudid, olge nagu Püha Jüri oli.

Skaudid — olge valmis!

Skaudid vanasti ja nüüd

Välise hiilguse asemele on tulnud sisemine väärtus

Aastat 15 tagasi oli Tallinna skautide maleva õige suur. Siis ei nimetatud neid organiseeritud poisse mitte lihtsalt skautideks vaid boy-skautideks. Skaudiks mindi siis peamiselt selle pärast, et peeti „ägedaid” paraade ja sai odava hinnaga „hiigla vahvnoide” tanke. Tõesti nägid skaudid, eriti suuremad, rover-skaudid, välja kui Ameerika sõdurid. Skautidele müüdi odava hinna eest Ameerika sõduri varustust: frenše, kalifee-pükse ja rautatud sõduri saapaid n. n. tanke. Ei puudunud isegi Ameerika sõduri väikesed lendurimütsikesed.

Kord, kui Tallinna skautide maleva Helsingis käis, siis juhtus seesugune lugu, mis Soome politseile tublisti peamurdmist andis.

Helsingi südalinna tänavaid mööda marssisid eesti skaudid oma vägevate tankidega, nii et tänavad kajasid. Vähe veel sellest. Maleva ees sammus kuus trummimeest, kes tegid sõja müra kogu jõust. Ega siis ime polnud, kui inimesed pistisid pead akendest välja, äriteenijad jooksid kaupluste ustele ja möödaminejad peatusid. Sellega poleks veel midagi katki olnud, kui poleks hobused peruks muutunud. Politsei oli hädas ega teadnud mis teha. Kõlistas siis prefektuuri ja teatas, et eesti poisid ajavad kogu linna elamise ja olemise segi. Tuli siis kange käsk, et trummi pulgad tasku. Poisid panid trummipulgad küll vöö vahele, kuid löid laulu lahti. „Vändra metsas...” see kõlas nii vägevalt, et soomlased olid veel enam segi, kui trummide pöörinast,

Jällegi saadi prefektuurist korraldust, et suu kinni südalinnas. Linna seerval aga lubati siiski laulda.

*

Mis sa teed, või kuidas sa oled, kui harjunud Tallinnas mürtsu tegema. Iga päev oli linnas näha skautide rühmi, kes tugeva laulu ja trummipöörina saatel marssisid läbi linna. Isegi kogu maleva, nii boy-skaudid kui ka girl-guuded olid nädalas vähemalt kord realkooli aias koos. Seal siis tehti malevale rivitrilli nagu noorsõduritele. Ei seal küsitud oled sa poiss või plika. Ühes rivitrilliga käis kaasas ka vägev laul.

Kui siis tuli kord paraad või jalutuskäik, ja neid oli tihti, siis papid-mammid aina imestasid, kui sihukest kanget väeksust nägid.

*

15. aastat tagasi oli Tallinna malevas rover-skautide rühm. Seal olid noormehed 18 aastast kuni täismeheni. Paljud neist ka juba abielus ja pealegi veel perekonnana isad.

Roverskaudi tunnuseks oli: pikad püksid ja jäme „stokk” käes. Ilma kepita ei ilmunud roverskaud kunagi vormis välja. Kujutage ette kui 30 roverit läksid sõduri sammuga ja kepid tegid korraga — toks, toks, toks, toks.

Oi, need olid toredad skaudid. Pikad poisid ja roveri uhkust täis. Aga kui skaudid olid nad ka tublid. Lühikese ajaga sooritasid nad pea eranditult esimese järgu eksami. Eriala märke oli neil varukad täis. Neist tuli hiljem palju rühma pealikud; isegi skautide maleva juhte. Vahvad poisid, kuid neid oli vaid paariks aastaks. Paljud lõpetasid keskkooli ja läksid ülikooli, paljud igapäevast leiba teenima. Nende seast on tulnud päris nimelikke advokaate, koolitegelasi ja poliitika mehi.

*

Nii oli „vanasti”. Nüüd on lood skautidega veidi teisiti. Ei ole enam ameerika sõdureid vaid on puht eesti välimusega skaudid. Malevates pole ka aastatelt vanemaid skaute nii palju, kui varem, kuid ei pruugi arvata, et praegused, aastatelt nooremad skaudid, kuidagi „kehvemad” oleks. Ei raasugi! Mul, kui vana! skaudil, on kindel veene, et praegused skaudid oma tragidusega, teadmistega ja distsipliiniga „vanadele” palju ette annavad. Ei peeta küll suuri paraade, kuid selle eest käib hoogus sisemine töö. Vaadake tänapäeva skautide laagreid. Toredad — hästi korraldatud. Vanasti polnud jälgegi seesugusest toredast laagrist.

Et tänapäeval kõik sisukam ja parem on, see on ka päris loomulik. Aastat 15 tagasi oli skauting veel algatusel. Au tuleb anda praegustele püüdlikele poistele ja nende tublidele juhtidele.

Arnold Taioste
end. Tall. sk. mal. pealik.

M E I E J U H I D

Skautide aupresident KONSTANTIN PÄTS **Praegune Riigivanema k. t.**

Eesti skautide maleva aujuhatatus:
Dr. O. Kallas ja kindral H. Leesment.

Eesti Skautide Maleva Peastaap.
Peavanem — skautmaster N. Kann.
Peavanema abi — Siseministri abi
E. Maddison.
Peastaabi ülem — skautmaster A. Koik.
Peastaabi ülema abi — skautmaster
H. Michelson.
Välissekretär — skautmaster
B. Rautsmaa.
Laekur — skautmaster A. Mitt.
Sisesekretär — skautmaster
V. Suigusaar.

Tallinna Skautide Maleva auvanemad:
E. Sk. Mlv. Peavanem N. Kann, Eesti
Punase Risti President kindral H. Lees-
ment, Tartu linnapea kindral A. Tõnison,
Punase Risti Peavalitsuse direktor J. Ny-
man, endised maleva vanemad: A. Palm,
A. Madison, A. Koik ja Jüri Lossman.
Meriskautide auvanemad kpt. Valter ja
Pikalaenu Panga President P. Öpik.

Maleva vanem: Siseministri abi
E. Maddison.

Skaudi Sõprade Seltsi esimees:
V. Puhk.

Juhatus:

Pr. Udal ja hrad A. Tohver, E. Sälg,
E. Eckbaum.

Üksuste vanemad:

Trükikoja omanik J. Paalman, Jaama-
ülem P. Koot, üliõpilane B. Koot, kap-
ten Paal, vana sportlane Jüri Lossman,
riigiametnik B. Rautsmaa, kindral O.

*Punase Risti Peavalitsuse ja Skaudi Sõprade Seltsi
juhatuse liikmeid skautidel külas.*

Heintse, pastor P. Kuusik, õigusteadlane
A. Tohver, ärimees Brockhausen, kooli-
juhataja J. Saksberg, metsaülem K. Kent-
man, insener J. Sommer, suurtööstur V.
Puhk, raamatupidaja N. Siitam, ajakir-
janik H. Soosaar, pastor R. Uhke, linna-
teenija E. Mardeat, riigiteenija K. Treu-
mundt, koolijuhataja S. Späek, keskkooli
direktor E. Sargava, koolijuhataja J. Uus-
tal, koolijuhataja J. Lepamäe.

Maleva juhatatus:

Skm. Rich. Treu maleva juht, n-skm. E.
Ots ja n-skm. H. Antje maleva juhi abid,
skm. V. Birk õppejuht, n-skm. A. Pei-
kel majanduse juht, n-skm. H. Luugus
sekretär.

Maleva aukohus:

Skm. H. Tari, n-skm. B. Koot, n-skm.
R. Papp.

Üksuste juhid:

I r. I j-sk. I. Paalman, II r. üld- ja va-
nemate skautide juht skm. Rich. Treu,
skautide juht tähe sk. R. Mardeat, hun-
dipoegade juht n-skm. A. Peikel. III r.
üldjuht ja vanemate skautide juht I j-sk.
F. Kuldkepp, hülgepoegade juht R. Lee-
vet. IV r. n-skm. J. Stranberg, V r. I j-sk.
E. Kuris, VI r. üldjuht skm. V. Birk,
skautide juht n-skm. J. Rajaleid, hundi-
poegade juht I j-sk. A. Tutsu, VII r.
II j-sk. F. Adrat, VIII r. I j-sk. E. Ernesaks,
IX r. I j-sk. O. Reinvald, X r. n-skm.
H. Antje, XI r. I j-sk. S. Kaart, XII r. üld-
ja vanemate skautide juht n-skm. E. Ots,
skautide juht tähe sk. J. Jääger, hundi-
poegade juht tähe sk. V. Hugen, XIII r.
üld- ja skautide juht A. Veske, vanemate
skautide juht II j-sk. A. Kell, hülgepoe-
gade juht II j-sk. E. Tutsu

Eesti Skaudid Läti Skautide Suurlaagris

Kolmapäev, 18. juuli 1934. a. — Päev nagu harilik tööpäev, kuid minule ja mõnekümnele teisele skaudipoisile suureks sündmusepäevaks. Kl. 17.35 algab reis Läti skautide 3. suurlaagri. Puudub mõni minut kl. 17, kui rivistume maleva õuel. Kontrollitakse varustust ja antakse viimaseid juhtnõure ja kl. 17.05 orkestrihelide saatel sammume Balti jaama poole. Pea on kompsud ja pambud vagunis, kohad sissevõetud ja reis võib alata.

Hulgalisel arvul on tulnud meid ära saatma vanemaid, sugulasi, sõpru. Viimised käepigistused ja lubadused tervena tagasi tulla — ja juba liigubki rong kasvava kiirusega mahajääjate silmist, viies meid vastu tundmatutele juhtumistele ja läbielamustele.

Piiripunktini — Valgani läheb reis üleva meeololu tähe all, sest kaasasolev orkester ja Tapal ning Tartus juurdetuli järgi hoolitsevad selle eest. Valgas ühinevad meiega valgalased ja võrulased. Kiiresti on tehtud isikutunnistuste kontroll nii meie kui ka Läti vastavate võimude poolt. Lukustatakse vagunite ukсед ja juba liigumegi Lätimaa poole.

Pooltunnilise sõidu järele oleme jällegi Valgas — Lätivalgas. Ei saa arugi veel, et väljamaal oled, sest pimeduse tõttu ei näinud piirist üleminekut. Jaamas kõikjal veel kuulda Eesti keelt ja meie teejuhiks ning tõlgiks vastusaadetud skautjuht on ka eestlane. Vast ainult jaama nimetus Valka ja muud, plakatid ning juhised vihjavad sellele, et oled juba võõrsil. Et rong jaamas 4 tundi peatub otsustasime selle aja kasutada magamiseks, et siis valges oleks parem jälgida mööduvat maastikku.

Ärgates rongi liikudes olime üllatunud, leides end kesk lilli. Hiljem kuulsime, et seda olid teinud Volmari skaudid, kes seks olid Valka sõitnud, et tervitada meid nii kummalisel viisil.

Ilm vihmane, sajab tublisti jämedat vihma, mis kipub meeololu rikuma. Ei ole ju lust hakata vihma käes märjale metsaalusele telke püstitama. Trööstime end mõttega küll selleks ajaks sadu lakkab kui kohale jõuame.

Riigä sissesõit on üldjoonis sama, kui sõita Tallinnasse. Ümbrus pakub samat pilti, kui sõidad Ülemistelt alla linna. Tehased, majad vaheldumisi.

Riias ootasid meid hulk vastuvõtjaid. Jaama esisele rivistatud Eesti meeskonda tervitas Lätlaste väliskülaliste juht J. Lendensch, mille järgi meie orkester mängis Eesti hünni. Eesti laagrijuht skm. H. Michelson laseb Lätit elada, millele järgneb Läti hünn, mida meie kaasa laulsime. See pani paljusid pealtvaatajaid imestama.

Tervitused läbi — käsklused ja orkestri marssi helide saatel liigume ümber Riia raudteejaama, et minna teisele platvormile sõiduks Asari-laagri paigale.

Sissekäik platvormile läheb läbi tunneli, mille kaitsetõkete külge kõrgel on pärgadest seatud kokku tervitus külalistele ja kutse laagrisse. Häa korralduse juures oleme peagi uue rongi vagunisse paigutatud ja liigume üle Düüna, suurt raudsilda mööda Asari poole.

Poolteist tundi hiljem jõuame laagri väravast läbi Asari mereranda. Meie kogu kaks meeskond ja mürtsuv orkester toovad juurde uut meeololu laagrihitatajatele.

Pärast karastavat supelust meres, mille vee soojus 23° C järele, algas meil kibe telkide püstitamine ja peagi haarab laagrivälja keskkoha uus hobuseraua kujuline telkide rühmitus.

Reede hommikul vara algas laagris tegevus. Tahtsime õhtuks laagri täieliselt seada korda: ilustada, teha aiad, väravad, köögid j. m. Imetluse osaliseks sai meie laagri suur „skaudi märk“, mille tegime liivast, samblast ja kädidest. Keskel riigivapp. Kell 5 avasime oma laagri Eesti rahvuslipu vardasse tõmbamisega.

Siin telkide linnas oli koos umbes 3500 skauti. Neist 500 ümber esindajad 13—14 riigist. Meie vastas asuvad poolakad arvult üle 100. Inglasi on 30 ümber. Elurõõmsad poisid, kes hakkavad silma oma suure praktikaga. Juhtideks kaasas vanemad härrad. Nende kõrval asuvad rootslased. Rahulikud, külmaverelised poisid. Norra poisid, arvult 2 elavad nende juures. Austerlasi on 13 poissi. Torkavad silma oma rahvuslike kandesnahast mägestiku pükstega, mida kannavad. Nendega ühes elavad kaks Lichtensteini poissi. Prantslasi on neli. Hõimlasi, ungariasi on 2. Tschehhoslovakkiaist on terve rühm 26 poissi. Meie laagri kõrval on ärapaigutatud ligi 60 Leedu skauti, kes torkavad silma oma erilise orkestri kaudu. Orkester hulga väiksem, kui meie — eestlaste oma — kuid oma imelikkudel puust vilepillidel teevad kära küllalt. Mõni päev hiljem saabuvad laagri ka 2 Soome skautjuhti, kes löövad oma telgi üles meie laagrisse.

Loetletud külaliste laagripaigad on ümbritsetud Läti skautüksuste telkidest. Esitatud on kõik Lätiriigi skautüksused põhjast, lõunast, idast ja läänest. Võib arvestada 500—700 telgiga, mis täidavad ligi ruutkilomeetrilise maa-ala. Lisaks telkidele tulevad esile igalpool mitmesugused ehitused, telefoni- ja raadiojaamad, laagri kasiino, poed, einelaud, juhatuse ja varustuse telkide rühmitus, 50 voodiga ambulants, mis mahutatud suurde telki, posti agentuur, mis laagri ajaks sisse seatud ja palju muud.

Mererannas on püstitatud 17 lipuvarrast, mille keskel asub hiigla lipumast. Laagri avamise päeval loodetakse 17 riigi lipud lehvima panna. Lõkketule kohati ja etteastete lavasid on 2 suuremat, mille kohal ripuvad hiigla helgiheitjad.

Laupäeval, 21. juulil saime in corpore „vaba päeva“ sõiduks Eesti—Poola—Läti kolmikmaavõistlusele.

Mürtsuv orkester ees sammusime staadioni poole saadetuna arvulisest rahvahulgast. Avatud majade aknail jälgivad paljud meie mööda marssimist lehvitades taskurätte.

Staadionile jõudes juhatatakse meid kohtadele, mis selleks eriti määratud. Maavõistluse avamistseremoonial laulsime orkestrimängule Läti ja Eesti hünni võimsalt kaasa, nii et lauluhelid sumbasid lätlaste orkestri mängu. Peatselt kat-

Tallinna Skautid Läti suurlaagris.

keatas orkester seetõttu üldse mängimise. Kahetsesime, et mitteoskamise tõttu ei saanud Poola hünni kaasa laulda. Võistluste aja jooksul ergutasime sportlasi organiseeritud hüüetega ja kaasasolev orkester mängis esikohtadele tulnute auctuschi.

Sportlaste võidule elame innuga kaasa.

Ei ole vist meie sportlased niisugust vaimustatud õhutust ühelgi välisvõistlusel saanud, kui seekordsel Eesti—Poola—Läti maavõistlusel. Kui nägime, et mõnes alas kippus eestlane järgi jääma teistest — tegime niisugust põrgu kisa, et tahes tahtmata pidi ta oma viimase välja panema. Niisugust eestlaste üksteise leidmist ei veel välis staadionil olnud kui nende võistluste lõpul Riias. Üle 100 eesti skaudi haarasid omi kaasmaalasi kätele ning õhku pildumistele ei tahtnud tulla lõppu — orkestes aitas omalt poolt veel noori sütitada. Vastastikud kõned, elada laskmised, hääd soovid — kõik nad ühendasid meid ühiseks pereks. Ülevas meeolus lahkume staadionilt, saadetuna suurest rahvamurrust. Orkester on meie mõiste järgi marus. Tavaliselt mängisid nad marssi läbi kolm korda — kuid seekord tervelt 12 korda, vaatamata sellele, et mõnel huuled olid paistes ja trummilööjal veel käed vaevalt liikusid.

Teade maavõistluse esimese päeva lõpptagajärgedest on juba laagrisse jõudnud ja meie saame marulise aplausi osaliseks 5000 pealiselt rahvahulgalt. Lõkkehõhtul kandsime ette mõningad laulud ja laagri hüüded ning orkester kandis ette valiku Eesti viisidest. Ettekanded võeti samuti marulise aplausiga vastu. Nõuti lisapalasi, mida kahjuks piiratud aja tõttu ei võimaldatud ettekanda, sest õh-

tune kava anti edasi Ringhäälingu kau-
du ja väga palju oli seepärast esineda
tahtjaid.

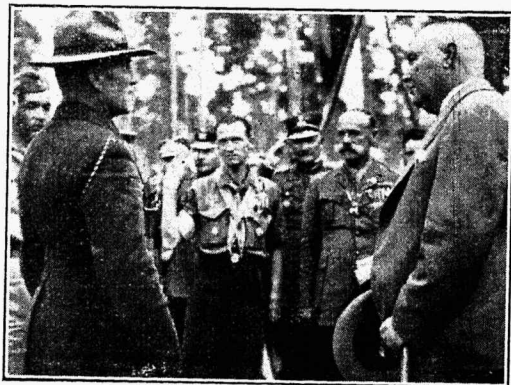
Järgnev pühapäev 22. juuli, oli suur-
laagritele pidupäevaks — laagri avamise-
päevaks. Hommikul kl. 10 peeti ühine
jumalateenistus, milles kaastegev oli ka
Tallinna maleva õpetaja Paul Kuusik, pi-
dades lisaks lühida jutluse meie ema-
keeles.

Kella 11.30-neks rivistusime kõik rah-
vused paraadiks mererannale. Meie olime
paigutatud prantslaste ja leedulaste va-
täpselt kl. 12 ilmus Läti vabariigi pre-
sident A. Kviesis, saadetuna Läti skauti-
de president-kindral Goppersist ja laagri-
juhust skautmaster Dombrovskist, diplo-
maatidest ja sõjaväe esindajatest. Teda
võtavad vastu meie orkesri võimsad ter-
vitusmarsi helid.

Laagris pidi kuuldust mööda 4—5 Läti
skaut-orkestrit olema, kuid paraadi ajaks
saivad nad kuidagi kokku ühe — kes os-
kas ainult ühte marssi mängida. See-
pärast rakendati meie — eestlaste —
orkestes paraadi teenistusse ja meie oli-
me uhked sellele.

President paraadi vastu võttes, ütles
igale rahvusele läti keeles „esi modrs“
(ole valmis), millele rahvused oma keeles
vastasid — „alati valmis“. Pääle lühikese
kõne presidendi ja rahvusvahelise sek-
retäri mr. Hubert Martin'i poolt algas
paraadmars, mis pakkus meeldiva pildi.
Paradmarsil saime eriti vaimustava ap-
lausi osaliseks.

Hiljem külastas president saatjaskon-
naga laagreid. Ühes meiega ootas meie
laagri külastust ka Eesti saatkond, kes
sekspuhuks pea terves koosseisus laagri
oli tulnud.

President A. Kviesis ja laagriivanem prof. K. Saral

Tervitusmarsi helide saatel astub pre-
sident meie laagrisse. Raporteerib laagri-
juht. Laagriivanem prof. Saral tervitab
kõrget külalist. Vastab president öeldes
muuhulgas: „Vennalikud suhted seovad
lätlasi ja eestlasi. Usun, et skautide lä-
henemine üksteisele, kindlustab Liidu
Eesti ja Läti vahel.“ Presidendi kõnele
järgnes Läti hümn, mille lõppedes hra
president ütles eestikeeles: „Elagu Eesti!
Eesti hümn!“

Meie orkester, kogu meeskond ja hulk
külalisi Eestist täidavad selle soovi hiil-
gavalt. Järgnes laagriga tutvunemine. Nii
mõnigi telk sai kiitust presidendilt. Vai-
mustatud oli ta meie skaudimärgist ja
liivale tehtud Eesti Vabariigi vapist, mis
meie poolt kivikestest, käbidest, samblast
ja värvidest seatud kokku. Kirjutatud
nime meie külalisraamatusse lahkub pre-
sident elagu hüüete saatel meie laagrist,
enne seda laagri vanem prof. Saral de-
koreerib presidendi rinda, Eesti skaudi
kõrgema aumärgi svastikaga.

Kogu päeva jooksul külastasid meie
laagrit tuhanded inimesed, kes ei väsinud
kiitmast meie leidlikkust laagri oskuste
alal. Suuresti olid huvitatud neist Tal-
linna 5 poisist, kes laagrisse jalgsi olid
matkanud ja jalgsi kavatsesid ka tagasi
matkata. Kella 5—6 andis meie orkester
laagris kontserti, mis laagrisse meelitas
rahvast murruna. Meid külastasid ka pal-
jud Riia eestlased, otsides tulavaid või
saates tervitusi ja pakikesi sugulastele
kodumaale.

Esmaspäev 23. ja teisipäev 24. juulil
möödusid igapäevases laagri tegevuses ja
askelduses. Käisime vastastiku külas, va-
hetasime mitmesuguseid esemeid ja mär-
kisi, seejuures rääkides ainult üht sõna
„hange“. Näita muutkui asjale, mis teisel
käes ütle „tšeinsch“ paku õmalt poolt
midagi vastu ja kui asjade väärtus enam-
vähem ühtub on kaup koos. „Vahetamise
tõbi“ levis meilt eestlaste juurest välja
ja laagri lõpupäevadel ei saanud enam
hästi liikuda, kui olid piiratud mitme
rahvuse poistest, kes muutkui tahavad
aga „tšeinschida“.

Kolmapäev 25. juulil olime terve laagri-
riga Riias. Sõit sündis selleks käiku pan-
dud erarongil. Alates Asari jaama korra-
pidajaga ja lõpetades vedurijuhiga, väl-
jaarvatud konduktorid, olime kõik rongil
skaudid, kaugelt üle 2000.

Rong peatus Riia linna mingis vahejaamas, kust rivikorras algasime teekonda Vennas-kalmistule. Ühes teiste rahvustega aetas meie poolt pärja prof. K. Safral, öeldes järgmist: „Eestil on põhjust mälestada naaberriigi langenud kangelasi, sest meie teame, et eestlased koos lätlastega võitlesid ühise vaenlase vastu ja vabastasid selle maa. Pärja hauale pannes tahame töötada, et eestlased ka tulevikus valmis on koos naabritega välise vaenlase vastu võitlema ja arendama koostööd nagu skaudid, kes elavad siin ühislaagris.”

Pääle pärja panekut jaotati meid gruppidesse et oleks parim võimalus tutvuneda kalmistuga ja ka Riia linnaga.

Vennaskalmistu on sõna otsekoohes mõttes metsakalmistu. Metsast eraldub ta vaid seega, et metsaalused teed on kõik korrapäraselt rajatud. Hauad paistavad silma omas lihtsuses. Neid tähistavad kas ristid või monumendid, mis väga kunstimaitselised. Täielikult puuduvad haua ilustustena plekkpärjad ja plekkvannid, mis meie surnuaedadel harilik nähe. Väga ilusat pilti silmale pakub surnuaiast see osa, mis tähistab tundmata sõduri hauda. Hiigel monument, mis kujutab langenud kangelasi ja leinavat Läti ema, on veel täielikult valmishitamata. Sellepeale vaatamata jääb temast unustatama mulje.

Kalmistu vaatamisväärsused nähtud, aetasime autobussi, mis viis meid Riiga linna vaatamisväärsustega tutvunema. Enne linna jõudmist külastasime käitist, kus valmistati maiustusi ja ka konserve. Oli väga huvitav, eriti sellest küljest, et sai ohtrasti shokoladi ja kompvekke maitseada.

Linnas näidati meile kõigepealt raudteesilda, mis ühendab Düna mõlemad kaldaid. Eriti aga kuulide auke silla terastalades, mis pidavat olema meie vägede lastud, kui käisid vabadussõja ajal lätlasi abistamas. Ei tahtnud sellega päri olla, kuid ei teinud asjast ka tüliküsimust — jättes asja ajaloolaste otsustada.

Väljastpoolt saime näha ka presidendi lossi. Üldjoontes sarnleb meie Toompea lossiga vaadatuna Balti jaama poolsest küljest. Külastasime ka Läti seimi hoone. Välimuselt, kui ka seesmiselt väga kena hoone. Märkimist väärib asjaolu, et eriti meie jaoks said murtud lahti seimi pitseeritud ukseid. Oli ju nädalat 2 enne

meie külastust seim laiali saadetud. Meid viidi ka tuppa, kus viibinud viimane Vene tsaar. Näidati lauda, tooli ja kirjutuse abinõusid, mida ta olevat kasutanud. Kasutasin juhust ja istusin korra, „tsaari toolile“, et hiljem koduste ees uhkustada.

Riia raekoda võrreldes Tallinna raekojaga on võrdlemisi nigel ja kahvatu ehitis. Seevastu mustapeade klubi hoone on välimuselt imetlusväärne, rohke ornamentide ja kujude poolest. Eriti imetlesime kirikut (nime ei mäleta) mille torn toetus neljale suurele münale ja mis suure tuule käes kõikus, kuid ümber ei kukkunud.

Sõjamuuseum sarnleb suuresti meie muuseumiga. Vahe on vast ainult selles, et ta asetseb vanas linnamüüri tornis. Muuseumi külastusega lõppes ka linna vaatlemine.

Lõuna-lauas Võhrmanni pargis oli väike vahejuhtum. Pakuti magust toitu (maasikad suhkru ja koorega). Järg jõuab noorukese skaudipoisi kätte. Kelneri käes olevalt vaagnalt ta tõstab omale marju ette, kuid ei pane vaagnale lusikat tagasi. Kelner palub lusikat tagasi (muidugi läti keeles). Noorur arvab, et pakutakse veel ja võtab omale marju juurde — jättes

jällegi lusika vaagnale tagasi panemata. Kelner palub jälle lusikat tagasi, mispeale ütleb noorur: „Täna väga marju pakkumast, kuid tõesti ma ei jõua enam neid süüa.” Kelneril ei jäänud muud üle, kui võttis ise lusika ja pani vaagnale tagasi.

Paar tundi hiljem olime paraadmarsil ülikooli hoone ees. 3—4 km pikkune noorte rongikäik olla jätnud pealtvaatajatele ilusa mulje. Öhtul viis meid erarong jällegi laagrisse tagasi, kus korraldati suur lõkketuli, millest võttis osa ka president koos abikaasaga. Ei ole nii suur kirjanik, et suudaksin kirjeldada lõkke öhtu võlu ja omapära. Soovitan kõigile katsuda püüda seda kaasa elada. Selleks on pea igal suvel võimalusi, sest skautide laagreid korraldatakse ju nii palju suve jooksul.

Neljapäev 26. juulil korraldati laagrile huvimatk loodusesse. Peab ütlema, et see meile väljamaalastele oli „Canossa teekonnaks”. Muist teed jalgsi, muist — laeval jõudsimel kusagile rabasse n. n. kuulipilduja mäele. Ümbrus jäetud nii, kuidas ta sõjaajal olnud. Kaevatud kaitsekraavid kuulipildujate pesad ja mürskudest üleskünntud paigad. Igatahes erilist mittemidagi, sest kodumaal neid kohti küllalt nähtud isegi kaasa elatud sündmustele, mis seda kõiki põhjustanud.

Hulga huvitavam oli matk, mille tegin koos sõbraga ravi-kuurort Kemeris. Maitseme tervisevee allikal tervisevett, küll väävlil maitsega aga siiski mõnus. Tegime jalutuskäigu pargis, mis on jäetud metsikuks, kuid metsaks, milles korralikud kõnniteed pinkidega tee äärtel ja ilulille-

peenardega. Aja puudusel ei avanenud võimalus külastada Kemeris kuulust ravi-asutist.

Reede 27. juuli möödub vaastikkuste külastuste ja sõprussidemete loomise tähe all. Samal päeval helifilmiti suurlaager ja ka meid. Laulsime mõned rahvalaulud ja orkester mängis Eesti viise, õhtupoollel juhtus laagrist umbes 2 km eemal metsapõlemine. Laager alarmeeriti ja koos teistega käisime meie eestlased kustustööd.

Laupäeval 28. juulil meie laagri juhatuse võttis vastu külalisi: suurlaagri juhatuse ja laagris olevate rahvuste esindajad. Meile — väksematele vendadele oli see eriti rõõmsaks päevaks, saime jäätist süüa ja morssi juua.

Öhtu ajal külastas suurlaagrit peaminister K. Ulmanis koos teiste ministritega — valitsuse liigetega. Vastuvõtt oli pidulik. Peaministril näidatakse tähtsamaid laagreid. Oma laagris võtsime ta vastu tervitusmarssi helidel. Laager on täitunud ja ümbritsetud määratust rahvahulgast. Meie laagri juht tervitas külalist, millele järgnes Läti hümn. Liigutatult tänab peaminister ja laseb Eestit elada. Võimsalt kostab Eesti hümn. Ka peaministrile annetatakse Eesti skautide kõrgem aumärk svastika.

Pühapäev 29. juuli möödub juba pakkimise tähe all. Otsitakse kokku omi isiklikke asju — korraldatakse isiklikke pakke, et oleks esmaspäeval vähem tööd. Öhtul oli suurim ja ka viimane lõke. Esitati väga mitmesuguseid ettekandeid, mida kõike saatis vaimustatud rahvahulga hüüded ja käteplagin.

Eesti skaudid Riias teel staadionile.

Kõikide noorte sõpruskoostöö vendluses

*Miks skaudid kõige peale vaatamata
ei saa liituda ühiseks organisatsiooniks
noorkotkastega.*

„Skaut on kõikide sõber ja vend igale skaudile”, — nii lausub üks skaudi seadustest. Tahame olla sõbrad kõigile, tahame olla vennad, kõik noored siin oma kodumaal, kõik noored skaudid üle maailma. Tahame rõõmu tunda sellest. Rühime õlg-õla kõrval ühistele sihtidele. Tunnustame ühte ja sama hüüdsõna, tunnustame ühiseid põhimõtteid.

Leplik vaim, püüd üksteist mõista ja üksteisest arusaada, seltsimehelik sõbralik koostöö, missugune oma lõppvormis sõprus-vendluseni areneb — on skautluse kaunimaks iseloomustavaks omaduseks. Skautide seadused, põhimõtted on pühadus meile. Tahame neid pidada, nendest kinni hoida.

Tahame, teostada omas elus ka seda skaudi seadust: „Skaut on sõber kõigile”, tahame, et siin vaimust saaks ka tegu. Kui oleme skaudid, siis tahame ja oleme ka võimelised teostama skautluse ülesandeid.

Kui meie noorsoojuhid ei ole võimeli-

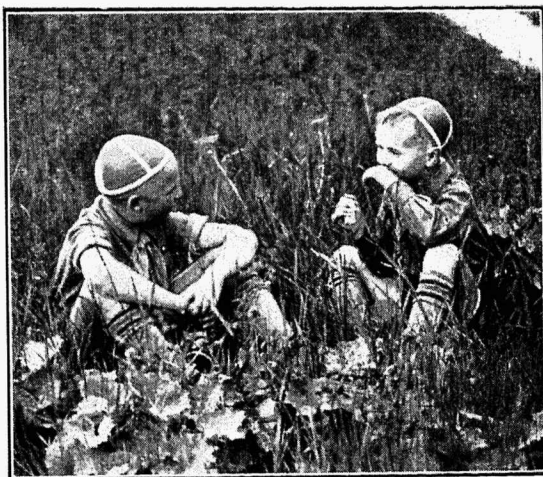
sed looma meie noorsoos skautlist sõprusvaimu, võtavad noored, algatus ise oma kätte. Kui osa eesti noorsoojuhtidest ei taha tunnustada skautlust puhtal kujul ja püüab seda omapärastada erihuvides, tahame välja astuda selle kaitseks. Tahame häätahtlikult suhtuda kõigesse, mis meid ümbritseb. Tahame olla kõikide sõbrad. Lahke sõna, lahke naeratus, abivalmis-olek, väikesed hääteod, vennalik toetav käsi — seda püüame meie.

Aga.

Skautlust meie ei reeda! Kes julgeb skautlust valesti tõlgitseda, sellele astume kartmatult ja otseselt vastu ja seletame, miks oleme, mis tahame ja mis on meie siht.

Ja kui meie juhid on jõudnud selgusele, et liitumine skautlil põhimõtteil töötada tahtva, kuid eriilmelise organisatsiooniga ei ole läbiviidav, siis loodame, et sõbralik üksteisesse suhtumine ja häätahtlik koostöö ning ühised ettevõtted, laagrid, võistlused, mängud jne., ilma et need puudutaksid orga-

Esmaspäev 30. juuli hommik oli üllatuste hommik, eriti viimase laagriöö „mälestus-numbrite” poolest. Nii leidsid valvurid endal üle öö habeme ja vurrud kasvanud olevat. Tartu poisid otsisid oma piirkonna laagrivärvavat ja said ta yimaks kätte supeluskohalt kaugel meres. Pärnu poiste signaalpasun, mis muud motiivi ei mänginud kui: „Vändra metsa Pärnumaal”, ja sedagi ainult söögiaegadel, rippus lipuvardas. Tallinnast laagri matkanud skaudi saapad olid puulatva tõmmatud ja palju muud. Kõik see tekitas rõõmsa meeoleolu, nii et paari tunni järele polnud endisest laagri kohast enam jälgegi. Kõikjal metsa all kasvas sammal endiselt. Kell 2 algas reis tagasi kodu poole. Kahju oli lahkuda ilusast laagripaigast ja veel ilusamast laagrielust.

Kaks hääd sõpra.

nisatsioonide seesmisi korraldusi, on alati lubatud ja soovitatavad.

Püüame sinnapoole, et luua koostööd sõpruses mitte üksnes ühe, vaid kõikide meie noorsoo organisatsioonidega. Eesti Noorte Punase Ristiga, Eesti Ülemaalise Noorsoo Ühendusega, Kristlikkude Noorte Meeste Ühingutega jne.

Püüame sinna, et oleks ühine Eesti noorte pere omas riigis. Suur ja rõõmus pere, noored vanematega käsikäes. Seda kõike meie kasvava noorsoo jõulise arenemise ja hääkäekäigu nimel, meie riigi ja rahva parema tuleviku nimel.

„Skautlus Eestis on õigel teel“, selle tunnustuse andis meie skautlusele, Eesti Skautide Malevale, meie Suurjuht kindral Baden-Powell kui tema Eestit külastas. Meil pole siin põhjust kahtlustusiks, pole põhjust peatuseks. Oleme õigel teel. Suurjuht ise andis meile selle tunnustuse. Ja meie sammume julgelt edasi oma teed. Meie ei muretse ega kardada. Kui meid nähakse praegu vaeslapse osas, kui ametlikkus eelistab teist paremat, noorte organisatsiooni ja ehitab seda ülesse suurte toetustega ja abistamisega. Meie kasvame ja arene me ise omal jõul. Ja oleme uhked sellele. Oleme praegu vaeslapsed. Kannatame veidi. Kannatusis kasvavad jõud. Kasvatame, selgroogu. Meie toeks on arvukas vanemate sõprade ring ja lai seltskond. Aatelisemad tegelased ühiskonnas pooldavad skautlust tema puhtal kujul. Skautlised õigused on meile antud nende poolt, kes selleks seatud. Teised meie noorsoo organisatsioonid on juba eriilmelised, oma eriliste ülesannetega, nad ei kuulu enam skautliste organisatsioonide liiki juba põhjalustes. Seepärast ei saanud skaudid

liituda ühegagi nendest. Enamik pedagooge meie lugupeetud haridusministriga eesotsas pooldavad skautlust tema puhtal kujul ja ideelistel alustel. Haridusministril oli selge pilk ja arusaamine meie noorsoo organisatsioonide ülesannetest, kui ta lõpetas läbirääkimised noortekotkaste organisatsiooniga liitumise asjus. Ta päästis sellega Eestile skautluse. Ja skaudid on oma juhile selle eest tänulikud. Suured aated ei kao. Oleme tugevad. Oleme osa suurest maailmast rahuarmeest. Kanname endas rahvaste sõprusevendluse aadet. Rahumõtteid kanname endis. Sügavas endas kasvatame armastust oma kodu, oma maa, oma rahva vastu. Kiitlemine, hooplemine, hurrapatriotism on meile võõrad. Vaikselt ja sügavalt südames armastame, oma isademaad. Kui oleme, skaudid, matkamas mööda kodumaa maanteid ja merekaldaid, kui vaatleme kodumaa loodust ja ilu, kui oleme võlutud metsade vaikusest, taevasinast, mereavarusist, põldude-aasade rõõmust päikesele, kui töötame laagris — noored muretult koos, kui matkamistel peatume, et öömaja leida taludes, lahke pererahva külalistena — siis õpime tundma oma kodumaad, oma rahvast, siis tärkavad meil südames õrnad ja hellad tundmused oma kodu vastu. Vaikne, sügav kodumaa armastus on see. Ning kõrgemale tipule tõuseb meie rahvuslik tunne, meie enesehukus, kui suures ilmas, suurriikide külalistena, sammume sinimustavalge lipu all, meie Eesti poisid väärsetena kogu maailma rahvastega.

Skm. Elmar Jõgi.

Mõnda Tallinna Skautide maleva tegevusest

1934. a. kevadest — 1935. a. kevadeni.

Korraldati iga-aastaseid skautpäevi kahe päeva kesvusega, millest võttis osa erakordselt palju skaute, nende vanemaid ja sõpru. Skautpäevade siht tutvustada laiemaid hulki meie tegevusega ja hankida maleva väljaminekute katteks ainelisi sisetulekuid.

5 ööpäevane laager korraldati Kose-Lükatil, 170 liikme ja 11 skaudi vanema osavõtul. Laagritasu oli 50 senti päevas — kusjuures üle 50 vaesema skaudi said laagri tasuta.

5 skauti sooritasid jalgratta-matka ümber Eesti.

45 skauti, nende hulgas 20-liikmeline maleva orkester, võttis osa Läti skautide suurlaagrist. 5 skauti sooritasid sinna ja tagasi jala matka.

12 skauti käisid sõudepaadiga üle lahe soome skautide juures külas.

Jalamatku pea üle terve kodumaa sooritati massiliselt. Kokku skaudid katsid jälgsi matkates üle 27.400 kilomeetri.

Kõige rohkem matkas 1934. a. suvel I sk. H. Antje üle 1400 km.

Matkadel hinnati eriti tähelepanekuid ja pävikute pidamist.

Juhtide kogu hakkas töötama rühma töösüsteemil, s. o. juhtidekogu tegevus viidi läbi sel' kujul, et osavõtjad võisid saadud teadmisi ja näpunäiteid rakendada oma üksuse tõhe.

Üksuste tegevus oli väga intensiivne ja mitmekesine. Korraldati mängu, lõkke- ja padruõhtuid jne. Samuti peeti omavalgelisi võistlusi mitmesuguseis end arendavais alades.

Hilissügisel oli suurem maastiku (luure) mäng üle 250 liikme osavõtul.

Üks skautjuht lõpetas Lätis Balti riikide kõrgema skautjuhi kursuse (Gillwell

Tallinna Skautide
maleva vanem
siseministri abi
E. MADDISON

Vabadus Risti 15. aastapäeval korraldatud paraadist võttis osa maleva 460 liikmega.

Emadepäeva puhul detsembris korraldati Toomkirikus jumalateenistus ja realkoolis pidu-õhtu — millest võeti nii rohkei arvul osa, et ruumid ei suutnud kõiki ära mahutada.

Malevas töötas puhkpillide orkester ja ühe rühmituse juures okariinode orkester ning maleva laulukoor koos gaididega, samuti rahv. tantsude grupp.

Jõulupühade eel skaudid külastasid vaeseid perekondi ja viisid neile jõuluingitusi.

Vabariigi aastapäeva, hra Riigivanema ja Baden-Powelli sünnipäevade puhul korraldati suurem aktus.

40 nooremale juhile korraldati vastavad kursused.

Kasutati Punase Risti puutöökoja ruume, kus valmistati maleva kodu sisustamiseks mööblit.

Punase Risti ainelisel kaasabil remonteeriti skautide kodu ja muudeti see kodusseks.

Skautide emad käisid talve läbi koos, õmmeldes skaut. kodu akende jaoks kardinaid, laudadele linu ja loterii jaoks palju asju.

Läti skautjuhid asetavad pärja vabadusesõjas langenud õpetajate ja õpilaste mälestussambale.

18. ja 19. mail s. a. pühitses maleva oma 18. aastapäeva koos Jüripäeva pühaga, mille puhul korraldati 19. mail Toomkirikus skautide jumalateenistus. Vaatamata vihmale ilmale oli kiriku minerkuks kogunenud üle 500 skaudi ja palju nende vanemaid. Jumalateenistuse alguks oli kirik tungil rahvast täis ja jumalateenistust pidasid kolm õpetajat: Maleva õpetaja P. Kuusik, rühma vanem R. Uhke ja Toomkoguduse õpetaja K. Steinberg. Kuna ilm muutus järjest halvemaks, tuli esialgne kava muuta. Kõik nooremad skaudid saadeti peale jumalateenistust koju, kuna vanemaist skautidest moodustati esindusrühm, kes läksid vabadussõjas langenud õpetajate-õpilaste mälestussamba juurde, kus Skaudi Sõprade Seltsi esimees hra V. Puhk asetas maleva nimel langenuile pärja. Pärja asetasid ka Läti skautide esindajad, kes olid saanud maleva pidupäevaks Tallinna. 18. ja 19. õhtuil olid realkoolis meeleolurikkad skautide peo-õhtud. Mõlemil õhtul oli saal juba hulk aega enne algust tungil rahvast täis, samuti kõrvalruumid, mille tõttu paljud sissepääsu-tahtjad pidid tagasi pöörama, ilma et oleksid pääsenud sisse. Õhtute kavas olid mitmesugused etteasted, mis koosolejate poolt võeti kiiduavaldustega vastu.

Kuna maleval muid erilisi sissetulekuid ei ole — siis 18. ja 19. mai peopäevad olid maleval ühtlasi sissetuleku hankimiseks. Ka sellest küljest need päevad õnnestusid hiilgavalt.

* * *

Kuna 19. mail vihm takistas ettenähtud välipidustusi läbiviimast, korraldati skautide paraad realkooli väljal 24. mail. Kella 12.00 rivistati ligi 500 skauti-hundi-poega rühmade kaupa. Kell 12.05 saabus väljale peavanema abi siscministri abi E. Maddison, kes võetakse vastu tervitusmarsiga. Kell 12.15 saabus väljale 3. diviisi ülem kindral H. Brede. Peale rühmituste tervitust pöördus kindral tervituskõnega noorte poole, soovides neile õnne eelolevaks välitegevuse hooajaks. Pikema kõne pidas ka peastaabi ülem major A. Koik. Neile vastas maleva juht skm. Rich. Treu, kes tõotas noorte nimel kõik teha, et noortest sirguksid tublid isamaa pojad — sellised, nagu oli meie esimene skaut Anton Õunapuu.

S. S. S. esimees V. Puhk asetab pärja.

Sellele järgnesid ülendused ja võistluste auhindade jagamine. Meriskautide auvanemaks oli valitud Pikalaenu panga president hra P. Õpik, kellele anti edasi omapärane nahast diplom. Hra P. Õpik tänas südamekõnega sõnadega noori selle tähelepanu eest ja lubas igati alati koos olla noortega. Kohe järgnes paraadmars, mida jälgisid aukülalised ja ligi 2000-pealine rahvahulk. Sirgetas ridades, distsiplineeritud poiste hulk täitis oma ülesande hästi. Pärast paraadi korraldati jalutuskäik läbi linna Kadriorgu. Maleva ees sammusid kindral H. Brede, peavanema abi E. Maddison, peastaabi ülem A. Koik, välissekretär B. Raudsmaa ja teised skaut-sõbrad.

Sirged read, rõõmsad näod, paljade põlvede ja käsivartega noored, kuulutasid pealinnlastele et on saanud suvi.

Emaderingi talvise tööhooaja lõppõhtu.

Kes on juht?

Skm. H. Haamer

Tulin siis sellele mõttele, seesuguse küsimuse üle järele kaaluda, kui Ek valiti juba kolmandat korda „jänesteküla” poiste kamba juhiks. Olin mina ju terve tubli aasta temast vanem, targema jutu ning lopsakama sõnaga, aga mind ei mõeldudki austada selle kohaga. Kui meie kamba juht hiljem skautide rühmaski oma salgaga tegi imet, siis ei jäänud mul muud nõu, kui asi võtta ligema uurimise alla.

Kord harjutasime kiviga märki tabada saja sammu päält pööningu aknasse. Kõige vanemana oli minul eesõigus — sihtisin küll hästi, aga ei tabanud. Kõik poi-

sid viskasid korra, siis tuli Ek. Suu tõmbus tal veidi viltu, katsudes kiskuda kohutavat grimassi — ilusa hooga virutas ta kivi läbi kildudeks puruneva akna.

Poisid hõiskasid, tahes-tahtmata pidime nägema Ekis kõige osavamast meist.

Ühel augustikuu ööl kogusime surnuaia ligidale võsastikku, et hauakabelist välja tuua päaluu. See oli sadakorda kohutavam ettevõtte, kui käia porgandivarjil. Ootasime viiekesi, aga ükski ei julenud teha esimest sammu surnuaia sihis. Tõusime juba üles äraminemiseks — korraga nagu maa alt kasvas välja Ek meie ette: „Noh, vennad, tõite juba ära, ei

Jüripäeva ülendused.

Signaliseerimis harjutused.

saanud kodunt nii ruttu jalga lasta." Saades meilt eitava vastuse, tähendas ta vaid „on mul aga sellid” ja kutsus: „Lähme!” Esimesena hüppas ta üle surnuaia-müüri haudade vahele. Ei olnud kahtlust ta oli meist kõige julgem.

Kord läksime tooma kadakaid vibude jaoks. Tuli läbi minna toredast kuusemetsast. Oli tunne, nagu siin peaks tegema, midagi kas või korraldama, mängu nii põnev oli roheliste oksade vari. Mõte jäi mõtteks, astusime vilistades edasi. Sää! kaob Ek tüvede vahele ja poole minuti pärast kajab maailmatukõrge kuuse ladvast metsik tarzanikisa. Ta oli leidnud huvitava naudingut, kiikudes pööritavas kõrguses, sülega ladvast kinni. Järsku sügav hoog, poiss lendab ilusas kaares osavasti õhus ja kaob hetkeks naabrusesoleva kuuse pehmetesse oksadesse, et säält siis võidurõõmu hõiskamisega alla sülitada peotäie pindu tunnustama, et Ek leidlikuses tõesti trumpas meid kõiki üle.

Igavaks läks pikapeale „sutsaka” torusid puruks lasta, linguga linna plekkkatuseile põllukividega tervitusi saata, või vibuga jikka ühte ja samasse märklauda proovida oma osavust. Juba ei tulnud eile üks poiss salanõupidamisele, täna puudusid isegi kaks. Kõigi silmad vaatasid Ekile. Talle oli selge, nüüd tuleb välja mõelda midagi pööraselt huvitavat, et koos hoida poisse.

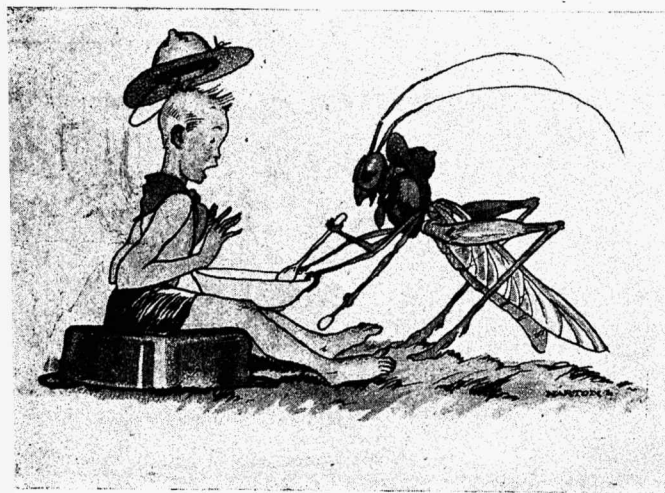
Kaks naabruses olevat poissi, kes oma „aristokraatliku” kasvatusel õnnetuseks ei tohtinud kuuluda meie kampa, tulid kord heledal suvepäeval ilusale ideele, ehitada

oma aianurka õlgmaja. Onnike sai kurnis nägus. Sinna paigutati „aiavilja-äri”, kust terve „jänesteküla” tütarlapsed hankisid oma kauba, kusjuures kompveki paberid ja pudelisildid täitsid muidugi pangatähtede aset. Veel algupärasemale ideele tuleb aga Ek. Ohtusel salanõupidamisel otsustatakse homse videvikuni noolte otsa kinnitada kammitükke, pürokseliini ja minu vanema venna kummikrae, siis onnile päale tormata ja üle aia põlevate nooltega sihtides see kõrbema pista. — See sõjakäik oli tõesti huvitav, millest jätkus kõneainet mitmeks ajaks, kui juure arvata kõik sellega kooskäänud hääd ja halvad tagajärjed.

Tolkorral ei pidanud me seda kuri-teoks, iga laupäeva õhtul kusagil linnaservas järjekindlalt puruks lõhkuda ühe laternaklaasi. See pühalik toiming kuulus meie kamba sääduste esimesse paragrahvi. See oli suur ülesanne, mille läbiviimine usaldati ainult osavamatele. Üks poistest hakkas kord Ekile vastu — see olla hirmus hädaohtlik, kui kergesti võida sattuda linnavahi küüsi, tema sel laupäeval ei lähe. See oli aga lausa sääduserikumine. Õnnetu sai tunda Eki rusikat ja pühapäeva hommikul võis igaüks veenda, et Eki majast 25 sülda eemal oli laternal sisse löödud kaks klaasi korraga. See oli suur ja austav järjekindlus, millega meie juht läbi viis oma ülesandeid, nii et pidime, olgugi vastumeelt, paratamata seni jätkama viha kandmist laternate vastu, kuni see kord välja tulles langes tüsedana nuhtlusena terve meie kamba tagumikkudele.

Niisugune oli Ek, meie „jänesteküla” poiste kamba juht, kes vahvama poi-

sina meie hulgast võis hiilgada oma osavuse, julguse, leidlikkuse, huvitavuse ja järjekindlusega — saades meile autoriteediks sõna kõige otsekoheemas mõttes, teenides suurima austuse, olles kolm korda järgimööda valitud kuue poisi etteotsa.

„Jänesteküla” poistel tuli kord elus järsk pöördepunkt; nad otsustasid viimasel salanõupidamisel kõik üle minna skautide rühma. Luige salgana sai see peagi kuulsaks oma seikluste, eeskuju-likkuse, kui ka häätegude poolest. Ekist sai Luige salga juht. Ta rakendas kõik omad loomulikud juhiomadused nüüd enesekasvatuse töösse, võides nõnda ilma ühegi ettevalmistamata juhtida salka osavamini kui skautmaster seda suutis teha rühmaga. Siin oli tarvis nõuda poistelt rohkem, oli vaja eluviiside uueksaamist, hulga käskude ja säaduste täitmist — see kõik tuli rakendada salga programmi. Nüüd tundis ka Ek end kohustuste ees seisvat, tema käes seisis Luige salga au.

Esimese veendumuse omas ta kohe, kui kord üht oma sõpra käsutades, see ümber pöördes turtsatas naerma, pärast aga ette kiskus tigea näo. Talle selgus, et pidi olema poistele sõbraks, mitte iialgi aga kindraliks, kes kapralikult oskab ainult sõimata ja käskida. Oma sõpruse pakkudes Luige salga lipu all marssivate skautidele, nägi ta, kuidas see tõi teda neile palju ligemale, kuidas need muutusid avalikumaks, kuidas nad juba palju otsekohesemalt jubile võisid ülistada oma armastatud tütarlapse ilu,

kuidas nad kõik võisid vastamisi kõnelda oma südameilt ja aidata usaldades lähendada üksteise ülesandeid.

Ek õppis sellest sõprusest, et teinekord pidi ta leppima poiste ülemealikus tujus nii mõnegi olukorraga, pidi vahest sedagi sallima, et poisid metsas mängu poole tunni asemel venitasid tunniajaliseks. Ta pidi rahul olema laagris söögisabas vahest ainult riisemetega katla küljest; poisid oskasid seda hinnata, kui juht ennast ära salates püüdis kõigest jõust hädad teha neile skautide salga juhina, pidi Ek õppima palju kannatlikkust.

Skautmaster seletas palju skaudi ideaalukujust, mida tuleb kätte püüda, mille pärast tuleb võidelda skautide lipu all, ta rääkis alati-valmisolevast vaimust häätegude tegemiseks kaasainimesile. See läks aga nagu ühest kõrvast sisse, teisest välja. Ühel talvisel päeval sai aga rühmas kõigile teatavaks — Ek oli oma skautidele vastu tulnud, suur haopinu lagunenud kelgul ja vanaräbalais naine käekõrval, kellega ta vahetanud oma uued kingad. Sellest eeskujust jätkus poistele, et neid otsima saata uulitsaile sedasama tegema. Terve rühma skaudid võisid arutada õnnelikkude nägudega igal koondusel neid pisikesi ja suuri võimalusi, mis neile olid avanenud igapäevasteks häätegedeks.

Ek sai kuulsaks. Mitte palju aega hiljem valiti ta rühma juhiks.

Häda ajab härja kaeuu.

Halli Hundi võistlus

Võistluse siht: Arendada noortes korda, puhtust ja täpsust, algatusvõimet, tähelepanu, osavust, kiirust, ausust jne.

Võistluse käik:

Kõik rühmitused, ühesalgalses koosseisus (7 skauti) pidid täpselt kl. 10.00 olema maleva kodus. Koha peal hinnati puhtust, käitumist, alati valmis olekut, varustust ühepäevaseks jalutuskäiguks.

15 m. vahede järgi väljub iga salk, saades järgmisi korraldusi:

1. Vaikida ülevaatusel, sihist ja ülesandest.

2. Ei tohi teha, muuta, kustutada mingisuguseid teemärke ehk muid märke, seoses võistlustega.

3. Tähele panna maleva kodu ümbrust Vene tänava poolsest küljest.

4. Pidama silmas, et skaut on viisakas, aus ja vend igafe skaudile ning loomade ju muu looduse sõber.

5. Vahekohtunikkude korraldusi tähele panna.

6. Pidada jalutuskäigu kohta märkmik.

7. Minna teatud kohta, kus avada kiri nr. 1.

Peale selle kolm kinnist ümbrikku, kus korraldusi juhul, kui ei peaks suutma lahendada takistust.

Avades ümbriku nr. 1 — oli seal sees kiri kaante vahel, millel kirjutatud Morse tähestikus, salamärkidega — „uurige ümbriku sisu hoolega.“ Kaante vahel olevat kirja hoidis kinni niit, millel oli Morse märkidega märgitud edaspidine suund. See oli võistlejaile esimeseks pähkliks. Paljud ei taibanud uurida niiti, mille tõttu olid suunitud avama kinnise ümbriku, kus nende tähelepanu suunati niidile. Loomulikult iga avatud ümbriku eest võeti maha punkte. „Pirita teel maja 6 kohal korraldused“. Samas kirjas oli veel kaks puulehte, paju ja saare omad, mis pidid võistlejate tähelepanu suunima Pirita teel maja nr. 6 kohal olevaile puule. Nimelt paju külge oli pandud saare oks, mille küljes must filmrull. Rullil Morse märkidega kirjutatud edaspidine suund — mis loetav aga vaid siis, kui ta keeratud päikese poole (tint läikis), muidu oli ühesugune must. Saades selle pähkliga hakkama — mis jällegi mõnel salgal nõudis rohkesti aega — pidid võistlejad kirjas saadud korralduse põhjal liikuma skaudi sammus (kl. 7,5 m.) Kose suunas.

Kose metsas äkki vahekohtunik hüppas varjupaigast välja ja lasi ühel osavõtjal kindlaks määrata ilma kaar — ühtlasi ära märkides, kui täpselt skaudi samm läbi viidi.

Saades sellega hakkama liiguti Kose purdele, kus teemärk näitas „Peidetud kiri“. Kiri oli katki rebitud. Võistlejail tuli ta kokku lappida ja kindlaks teha järgmine sisu: Liikuge N. O. suunas umbes 200 mtr. Purret ei ole. Betoon sild ülepääsmiseks katki. 9. II 34. a. Allkiri.“. Võistlejad pidid ülepääsu lahendama, kas 1) kiri oli kirjutatud 9. II 34. a. Seega ei käinud nende võistluste kohta (võistlused 9. septembril) või 2) 9. veebruaril oli Pirita jõel jää, mis ei tohiks takistuseks olla (purdeks jää). Siin rida võistlejaid tegid mitmesuguseid kombinatsioone, ühed riietusid lahti, et siis läbi jõe minna (vale! 9. veebruaril paljalt läbi jõe?!), ühed kavatsesid kasutada Pirita silda (vale! liiga pikk tee) jne.

Järgmine ülesanne oli Morse või semaforiga üle anda ja vastu võtta teatud lause; saades sellega hakkama, mindi veidi cemale, kus kõigil tuli siduda skaudi sõlmed.

Järgmine ülesanne oli minna laagri kohta. Vahepeal vahekohtunik korjas kõigilt ära uurid. Laagri kohal tuli 1) püstitada lõkke ase, 2) valmistada kaasasolevaist aineist (iga osavõtja peale 50 gr. liha ja kartulaid) tervele salgale lõuna, 3) joonistada ühel osavõtjal maleva kodu kõrval asuv vene kirik, 4) salgal kindlaks määrata kellaeg.

L õ p p k o k k u v õ t e.

Võistlused täitsid oma otstarbe, pakkudes palju huvi ning õhutades noortes leidlikkust — samuti ausat võistlemist.

Peale võistlusi oli ühine harutelu, kus võistlejate salkade juhid andsid ülevaate kogu võistluse käigust — mis õpetuseks ja näpunäiteks teistele.

Skaut on alati valmis!

Kuna skaudid ei saa mingisugust riiklikku toetust, vaid tuleb tegutseda nende summadega, mis mõningaist pidustustite üle jäävad — siis nõuab see äärmist kokkuhoidmist. Vaatamata kokkuhoidmisele tuleb sagedasti olukordi, kus hädavajalisema tarviduse juureski tuleb konstateerida fakti, selle kulu katmiseks puudub raha. Nii juhtus ka mõni aeg tagasi. Tallinna malevasse kuuluva maa rühma skaudid olid hoolega õppinud skaudi tarkust ning pikki silmi ootasid kedagi juhti, kes neilt skaudiksami vastu võtaks ja tarbekorral annaks näpunäiteid. Oli talvine aeg. Malevajuht oma sõpradega istuvad maleva kodus ning kaalutlevad — kuidas ja keda saaks saata maale eksameid vastu võtma. Sõiduraha maleva poolt anda ei ole. Mitmed niigi oma taskul küllalt kulutusi teinud tavalisiks väljaminekuiks, kas kaustiku, salga lipu muretsemiseks või millegiks muuks. Kuid jutt ei saagi väga pikale venida, kui väikekasvuline Hans paljutähendavalt end liigutab. „Ma lähen jala, kas keegi tuleb kaasa?” (Üksi vist kartis minna?) Atleedi välimusega Felka teeb samasuguse „eeldava” liigutuse. „Mina lähen kah!” Tuju tõusis kõigis. Malevajuht läks isegi nii heldeks, et lasi 10 sendi eest iiriseid tuua. Otsused tulid kiirelt, kuid veel kiirem oli teeleminek.

Asjaomased, ruttu koju „padajanni” järgi ja siis tagasi ööbima maleva kodusse, et hommikul varakult teele asuda.

Spordi kellel alati sõitu kl. 4 homm. Sakus puhati vähe, et maitsta kaasavõetud leivapoolist. Hans oli esmalt päris kuri, et ema pannud kõva leiva kaasa, kuid et ka Felka leib oli kõva, ehkki ta ise seda õhtul värskest pätsist lõiganud, võeti see põhjaliku uurimise alla ja selgus, et leib oli taskus ära külmanud. Nüüd alles märgati uurimise alla võtta, kui palju siis õige täna ka külma on. Jaamahoone suur kraadiklaas näitas üle 23 pügala. Noh oli alles suur kohkumine, keha hakkas järsku külmetama, just kui alasti oleks jääkeldris olnud. Isegi kõrvad ja nina, mis seni sügugi külma ei tunnud, pidasid endid õigustatuks külmetama hakata. Silmapilk peeti nõu, mis edasi teha. Eile õhtune juhi ja teiste sõprade nägu seisis selgelt silme ees — ja meelestus „skaut viib algatud töö lõpu-

le.” — Kiire otsus, kriuch — vaatsiuch — edasi. Kelgud löödi pagaaži, kuna külma ei libisenud, Tallinna saatmiseks, ise aga „5 versta veerand tunniga.” Edasi! Ja enne kui saabus talvine varajane õhtu, oldi sihil. — 55 klm. seljataga.

Lahke ja sõbralik vastuvõtt aitas peagi unustada neid raskusi, mis tuli võita külma ja lumega; hetk hiljem kostis juba kõikidega koos, „kas on skaudil ial muret, vaeva.” Ega sel’ õhtul laulust just välja suurt asja ei tulnud, sest suuremaeg tuli pühendada reisi jutu puhumiseks. Kuidagi ei tahetud sellest aru saada, et jalgsi suudetakse säärasel ajal sääranema ära käia. Sellele jutule tehti aga kiire lõpp sellega, kui teatati, et jalgsi minnakse kah tagasi. Siis kohkunud näod kadusid kiirelt, kes läks külma vee järgi, kes ruttu teise ruumi, et pääseda eemale — „säärastest”. — Peale kosutavat puhkust asuti järgmisel päeval oma ülesande täitmisele, õpetada ja katsetada skaut-teadmisi. Saades sellega hakkama — pandi pambud kokku. — Et vähegi omi sõpru trööstida, sõideti sealt üks jaamavahe rongil — kuid rohkem raha ei jatkunud. Pool jaamavahet saadi veel „jänest” — ja siis jällegi jala; Kell 10 õhtul võidi maleva juhile ette kanda: „oleme oma ülesande korralikult täitnud.”

Vabadussõja päevilt

Tüki aja eest oli juba kell helisenud. Tallinna Realkooli eelviimase klassi õpilased seame end võimlemise tunniks korda. Kärsitusega ootame õpetaja Anton Õunapuu tulekut. Nagu tavaliselt poiste vahel ikka avaldasime oma arvamisi õpetaja mitte tuleku põhjuste üle. Ei mäleta enam kuidas ja millest sattusid Juhan Mets, pika kasvu pärast kutsusime teda „Pikk Juku” ja Priidik Väli, hüüdnimega „Väike Priidu”, rindupidi kokku. Muide, „Pikk Juku” oli Realkooli vastasutatud „Käo” salga päalik ja „Väike Priidu” tema abi.

Juba tõstis Väike Priidu aeglaselt rusika, nähtavasti kaheldes, kas virutada külma rahuga ta ees seisvale vastasele ühe vastu pead, või mitte, sest oli ju Juku üks ta parematest sõpradest, kes nii mitmel korral teda õppeülesannete juures aitas. Miskipärast naeratas Juku ja Priidu arvatavasti tõlgitses naeratust tema argpüksiks tembeldamisena. Ta rusik sõhvas läbi õhu, kuid jäi nagu raudsete tangide vahele peatuma. Imestades avas ta silmad. Ta ees ei seisnud mitte Juku vaid õpetaja ja vaatas temale tõsiselt otsa.

Õpetaja vabastas poisi käe, pööras oma välkva pilgu klassi poole vaatas teravalt ühe otsast teise otsa ja ei lausunud kaua ühtki sõna. Meie seisime ehmunult püsti nagu naasklid. Oleks keegi lasknud nõela kukkuda, oleks selle kukumine olnud. Nii vaikne oli klass.

Äkki muutus õpetaja olek. „Praegu pidasite endid üleval nagu poisikesed, kuid täna veel peate muutuma meesteks, sest meie kallis kodumaa vajab teie täit ja tõsist mehejõudu ja mõistust.” Äsja tuln koosolekult, kus valiti mind Tallinna miilitsa ülemaks. Mul on tarvis abilisi ja sellepärast peate muutuma meesteks: vapraiks, tahtejõuliseiks, endasalgavaiks ja võimsaiks! Vihud nurka, sest teadmisi jõuame ka pärast koguda. Püss kätte ja julgelt vastu vaenlasele! Kas tahate?” Seal astus „Pikk Juku” sammu ettepoole silmad täis iseäralikku sära. „Olen valmis teie käsutuseks”, ta ütles.

Nagu oleksid need sõnad teised mingist seletamata rammetusest vabastanud,

sest igast küljest kõlas hüüdeid: „Mina ka! Mina ka!” ja korruga kõik õpetaja ümber tormates moodustasime tiheda võõta ümber, talle vaimustusest säravate silmadega otsa vaadates. „Seda ma teadsin!” lausus ta tasa. „Lähme siis!”

Kaitseliidu eestuba. Sekeldades käivad ülemused edasitagasi. Kõigil näod tõised, kuid julged. Eestoa ühel poolel seisavad hunnikus õpilased ja muud kodanikud, nende hulgas ka „Pikk Juku” ja „Väike Priidu”, kokku umbes 50 meest, kõigil püssid käes valmis teeleminetuks. Nii nad seisavad juba mõnegi tunni, kuid tühimust pole märgata. Aetakse suminal isekeskis juttu, avaldatakse arvamist vaenlase jõudude ja kavatsuste üle, püütakse üks teiselt ammutada täpsemaid teateid praeguse seisukorra kohta. Äkki vaikivad kõik.

Tagatoast on kaitseliidu ülem ühes ohvitseridega välja astunud ja ootajate ette seisma jäänud. „Nüüd algab tegevus sõnab ülem. Anton Õunapuu poole pöördudes jätkab ta: „Õpilased moodustavad teie juhatusel erilise salga. Ülesanne on teil teada. Täitke kõik oma kohustust mehed, — viimase veretilgani!”

* * *

Lehtse mõisa lähedal kuuseheki taga lamavad kaks õpilast. Nende juures maas lebavad kaks padruni kasti. Peos on neil laetud vintpüssid. Lähedas metsas jõuk mehi askeldavad ärevalt edasi-tagasi. Umbes võib arvata neid kahekümnele. Lõpuks nad kogunevad metsa äärde kokku, peavad nõu ja hakkavad tulema poiste poole „Jookseme kiirelt minema!” sosistab Priidu ärritatud häälel. „Oled sa hull? Me peame ju padruni kaste kaitsma, ütles ju eile kaitseliidu ülem! „Viimase veretilgani!” vastab Juku. „Aga meid ju ainult kaks ja neid vähemalt kakskümmend”, püüab Priidu end kaitsta. „Mis sest! Meie võitleme!” vastab Juku.

Vahepeal on mehed umbes saja sammuni lähenenud, ise elavalt juttu vestes. Äkki hüüab Juku. „Seiske! või ma lasen!” Silmapilk on ehmunud mehed maas

ahelikus ja algavad tulistamist. Poisid ei jäta vastust võlgu. Alguses ehmunud mehed märkavad peagi, et neil ainult mõne vastasega tegemist. Ettevaatlikult piiravad nad poisid ümber. Viimased ei märka seda enne, kui kuulid selja tagant nende kõrvadest mööda vinguvad vastu kiviaeda.

„Kuule Juku teeme päkad, sellest pole mingit kasu, kui end siin tappa laseme, sest padruni kaste meie ikkagi päästa ei suuda.” „Tee, kui soovid, mina jään”, on Juku kindel vastus. Äkki karjatab Priidu. Püss langeb ta käest. Vaenlase kuul on ta paremat õlga tabanud.

Vaenlased on juba tiheda rea poiste ümber moodustanud. Nähes, et neil tegemist ainult ühe vastasega, peatuvad laskmise ja nõuavad allaandmist. „Ei!” hüüab Juku neile vastu ja tulistab. „Üles tõusta! Peale tungida!” kõlab käsklus. Kakskümmend meest kargavad maast üles ja jooksevad tormates visa vastuhakkaja kallale. Ka Juku kargab nüüd püsti. Seistes saadab ta veel kuuli ja

jälle üks vaenlane langeb, siis vaarub ta mitmest täägist läbipuurituna selili.

* * *

Mõned päevad hiljem Rahumäe kalmistul, vajub Juhan Metsa põrm aegamööda värskesse hauda. Pea täitub haud mullaga. Igaveseks uneks suikunud vapra südame üle kerkib hauaküngas. Hauakünka ääres omaste ja sõprade hulgas on ka Priidik Väli. Ta kannab paremat kätt sidemes. Vasakus hoiab ta enda poolt valmistatud puuristikest. Ta astub hauakünka peaotsa, püstitab ristikese ja sõnab: „Anna andeks, et tõstsin kord oma käe sinu vastu. Sa olid parem, targem ja vapram kui mina. Kodumaa on vaba ja ainult seetõttu, et teda kaitsesid seesugused mehed mehed, kui olid sina. Sa langesid vaba mehena seks, et teised saaksid vabaduses elada. Ja seepärast püstitan su hauale lihtsast, vaba kodumaa pinnal kasvanud puust, iseoma kätega valmistatud ristikese — vabaduseristi.

Tallinna skautide maleva matkamäärustik

1. Iga aasta 1. aprillil algavad matkamisevõistlused kodumaa looduse, rahva ja kultuuri tundma õppimiseks, Eesti tutvustamiseks välismail ja võõraste maade tundmiseks, sõpruse süvendamiseks skautide keskel ja skautluse propageerimiseks rahvale; võistlused kestavad kuni 1. oktoobrini.

2. Iga jalgsi või sõudepaadiga matkatud kilomeeter ja jalgrattaga või purjepaadiga iga 3 kilomeetrit annavad ühe punkti.

3. Iga kilomeeter, mis on matkatud 50 ja 200 kilomeetri vahemikus, annab 0,5 (pool) lisapunkti. Iga kilomeeter, mis on matkatud 200—300 kilomeetri vahemikus annab 0,75 (kolmveerand) lisapunkti, kusjuures jäävad alles ka 50—200 kilomeetri vahemikus saadud lisapunktid. Iga kilomeeter 300—500 kilomeetri vahemikus annab 1-e (ühe) lisapunkti, kusjuures alles jäävad ka varem saadud lisapunktid. Iga km. 501 kilomeetrist alates annab 1,25 lisapunkti, alles jäävad kõik varem saadud lisapunktid. Iga kilomeeter, mis jalgratta või purjepaadi matkal 150-le kilomeetrile järgneb, annab kuni 600 kilomeetrini $\frac{0,5}{3}$ lisapunkti, iga kilomeeter 600—900 kilomeetrini $\frac{0,75}{3}$ s. o. 0,25 lisapunkti, iga kilomeeter 900—1500 kilomeetrini $\frac{1}{3}$ lisapunkti ja üle 1500 kilomeetri $\frac{1,25}{3}$ lisapunkti, alles jäävad kõik varem saadud lisapunktid.

4. Võistlusel loevad ainult need matkad, mis tehtud jalgsi või aerupaadiga üle 20 kilomeetri ja jalgrattal või purjepaadiga üle 50 kilomeetri, ning kui matkast on osa võtnud mitte vähem kui 3 skauti skaudivormis.

5. Igast matkast tuleb hiljemalt ühe nädala jooksul esitada pärast matka lõppemist kirjalik ettekanne malevajuhile, kus tähendatud:

- a) matkast osavõtjad,
- b) millisesse üksusse kuuluvad,
- c) matka algus- ja lõppajad,

d) kuhu matk korraldati,

e) matka pikkus kilomeetrid ja punktid ja

f) mis oli matka eesmärk, milliseid ülesandeid taotles.

6. Matk loetakse lõppenuks, kui saabutakse tagasi matka lähte kohta, või kui viibitakse ühel kohal üle 5-e päeva; — ainult laagris võib olla enam, kui 5 päeva, ilma et matk lõppenuks loetakse.

7. Üksused: suguharud, rühmad, karjad, peavad matkapäevikuid pidama, salakadel ja üksikskautidel on selle pidamine soovitatav. Päevikusse matkajuht ehk keegi osavõtjaist, üksikskaudi päeviku juures päeviku omanik ise, kannavad sisse: miljal ja kuhu matk korraldati, osavõtjad, matka kestvus ja kaugus (klm-id), siht, tähelepanekud matkal, kirjeldusi ajaloolistest ja vaatamisväärseist kohtadest, ametasutuste kinnitusi (pitsat, allkirjad), joonistusi ja ülesvõtteid.

8. Võistlusest võivad osa võtta kõik Tallinna Skautide Maleva liikmed, ka juhid.

9. Võistluse lõppedes antakse matkajale matkamismärgid: 300, 500, 1000, 1500, 2000 ja 2500 kilomeetri eest.

10. Rühmitused, kellel proportsionaalselt liikmete arvule kõige enam punkte, ja kellel kõige enam kilomeetreid omavad auhinnad.

11. Üksused ja üksikskandid omavad eriauhinna parima matkapäeviku eest.

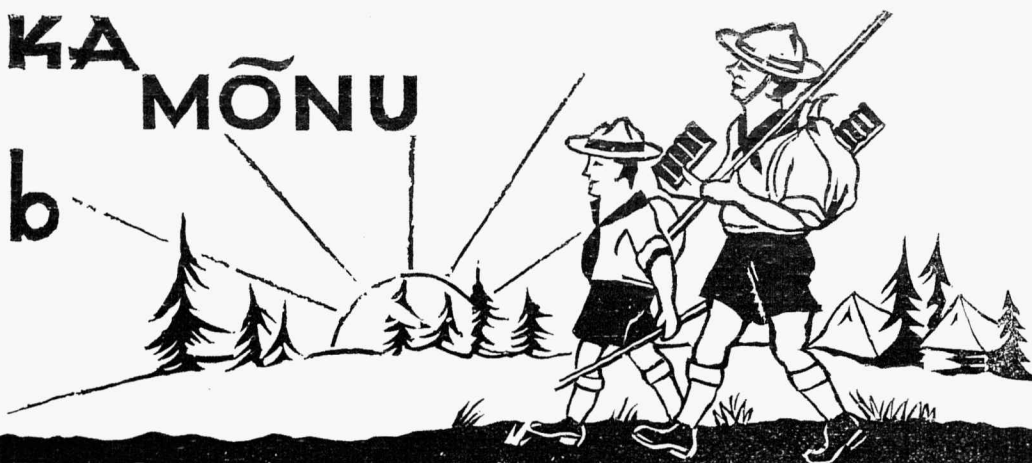
12. Auhinnad ja märgid jäävad välja andmata, kui osavõtjad ei ole täitnud punktide 4, 5 ja 7 nõudeid.

13. Maleva juhile jääb õigus lühemaid matke, milliste eesmärgiks on olnud ainult punktid, tühistada oma äranägemise järgi.

Alus: Juhtide kogu otsus.

Rich. Treu
skautmaster, maleva juht.

MATKA MÕNU tagab

A. BRANDMANN'I
ŠOKOLAD, KOMPVEKID JA KAKAO

MATKAMISEST

Skauudid on iga aasta korraldanud jalamatku mööda kodumaad. Seni on skautide poolt läbi matkatud terve kodumaa, paaril korral matkatud isegi meie naaber riikides.

Meie rahvas, võrreldes mõne teise rahvaga, matkab liig vähe. Ometi matkal värske õhk, sulisevad ojad, mühisevad metsad, mäed ja orud — peaks igat inimest kiskuma vabasse looduses igapäeasest askeldusist, linna tolmust ja mürast.

Panna suuremat rõhku välielule. Olgu meie hüüdsõnaks. Muutugu välielu meis harastatavamaks alaks. Vähemalt nädala-lõpp veedetagu vabas looduses. Alljärgnevad read olgu lühikeseks näpunäiteks matkamiseks.

Matkale asumine nõuab ettevalmistust käiguharjutuste — jalutuskäikude jne. näol. Pikemaks jalamatkaks harjutamine algab mõni nädal enne matka algust jalutuskäikudega, umbes kaks korda nädalas, kummalgi korral 8—10 km.

Pärast säärast käiguharjutust tulevad jalad pesta hoolikalt, kuid mitte väga kaua vees hoida. Pärast pesemist hõõruda niiske rätikuga ja kätega masseerida nad soojaks.

Juba esimesel niisugusel harjutuskäigul tuleb võtta selga seljakott, kuid väheste asjadega. Igaks järgneva jalutuskäiguks tuleb aga suurendada seljakoti raskust ja viimasel harjutuskäigul kanda seljakotti kogu varustusega, mis matkal tarvilik.

Käiguharjutuste kõrval on ka tähtis hoolitsemine jalgade eest enne matkale

asumist. Tuleb ravida konnasilmi, paksu nahka ja kinnikasvanud küüsi. Selleks tuleb igapäev jalgu pesta salitsiilpiirituse ja vee seguga, seeläbi vana nahk tuleb maha ja kasvab uus, tugevam.

Tõsist tähelpanu tuleb pöörata varakult ka matka varustusele.

Olulisema tähtsuse omavad matkal kahtlemata jalanõud. On ekslik arvamine, et kerged kingad on matkaks sobivad. Pahe seisab selles, et liiv satub kergelt kinga sisse ja hakab hõõruma, samuti ka kerge talla juures jäävad jalatallad ruttu kibedaks. Kõlbmatud on ka kumm taldadega jalanõud, sest nad ajavad kiirelt jalad tuliseks — ja higistama, ning vihmase ilmaga on libedad.

Sobivam matka jalanõu on tugev saabas (tank, suusatamise saapad), paksutallaga ja vastupidavuse suhtes naeluta-

tud. Selline saabas ei tohi olla aga liiga suur ega ka kitsas, mis suruks varbaid kokku. Soovitatav on kanda 2 paari sokke. Allpool õhem paar ja peal paksem (villa- sed), mis kaitseb tuntuvalt jalgu hõõrumise vastu. Sokkide asemel on soovitatav kanda isegi jalarätte.

Matkale ei või aga kunagi minna tuli- uute jalanõudega kuna jalad ei ole har- junud nendega. Selleks tulevad uued saa- pad jalutuskäikudel n. ö. „sissekäia“.

Riietus olgu ilmale vastavalt kerge, so- bivam selleks on lühikesed ehk n. n. golf-püksid.

Seljakott see on matka lahutamata sõ- ber, milleta matk pole üldse mõeldav. Milline peab olema korralik seljakott? Kõige parem on kahtlemata saksa ranits nahkseljaga, kuid ka skaudi või n. n. jahimehe seljakott täidab küllaldaselt oma ülesandeid. Seljakott peab olema küllalt suur, et mahutada kõiki isiklikku varus- tust. Seljakotti muretsedes vaadake, et ta oleks parem pisut suurem kui väiksem. Ka on tähtis, et seljakott istuks korra-

likult seljas, selleks olgu rihmad küllalt laiad, et näd ei sooniks õlgu ja rihmade pikkus paras. Vastasel korral lasub ras- kus ainult kaelakul ja rihmad soonivad õlanukkidele, mis on väsitav. Parajate rihmade juures lasub osa seljakoti ras- kusest õlgadel ja kott toetub alt seljale. Sarnane kandmisviis ei väsitä. Loomuli- kult peab asjade asetus olema nii, et raskuse keskpunkt asuks keskel. Nii ol- gu seljakott küllalt suur, kerge, tugev, veekindel ja korralikude parajate rihma- dega.

On ka küllalt suur kunst asetada kõiki varustust seljakotti nii, et selle kättesaa- mine oleks lihtis. Sageli on küll ühes kõik tarvilikud esemed, kuid juhtub midagi tarvis minema, siis tuleb kogu varustus seljakotist välja võtta, tarviliku eseme leidmiseks. Et hoiduda sellisest tülist ja ajaviitest, olgu asjad pakitud korrali- kult ja reeglipäraselt.

Võtame kõik varustuse kokku ja ase- tame lauale. Grupeerime asjad vastavalt liikide järele ja asetame kotikestesse. Iga liigi asjade jaoks olgu valmistatud väi- kesed riidest kotikesed. Nii tuleb meil seljakotti pakkida vaid varustuse koti- kesed.

Matka varustus liikide järele.

Riidepakk: villane tekk, kampson, paar vahetus pesu, ujumistrikoo, vih- makuub, taskurätid.

Tualettpakk: kätterätt, seep, hamba- hari, pulber, jalakuivatusrätt.

Paranduspakk: niidid, lapid, nõöbid, nõör.

Toidunõudepakk: katlake, lusikas, kahvel.

Saapapuhastuspakk: saapa paran- dus abinõud, traat, nõel, lapid, naas- kel, väike hari, määre.

Peale selle puss (nuga), kompass, kaart, märkmik, tikud, esimene abi, fotoaparät, kruus.

Pakkimise juures peame silmas pi- dama:

1. Seljakotis peab olema kindlaksmäära- tud kohad iga asja jaoks. Riidevarus- tus olgu asetatud keskele, mis toetub vastu selga.

2. Asjad olgu jaotatud n. t. parandus- asjad, tualet jne., jne.

annab jalanõudele kauni läike ja tõstab nende vastupidavust.

3. Väikseid asju mitte kunagi lahtiselt asetada seljakotti, selleks teha vastavad pakid.
4. Sageli tarvisminevad asjad olgu asetatud kõige peale, veekruus jne.
5. Asjad olgu nii asetatud, et nad käies ei kolise ega liigu.

Pakijal olgu teada, kus iga asi asub, leidmiseks tarvitseb siis vaid avada seljakott 1 või 2 asja pealt välja võtta ja käes on ka kõige alumised esemed.

Asjade asetamisel seljakotti asetage rasked asjad alati alla. Seljakoti sisse vastuselga tulevale küljele on soovitatav asetada vahariie mis kaitseb seljakoti sisu higi eest.

Murdke tekk korrapäraselt kokku, asetage see lamedalt seljakotti vahariide peale, siis riiete pakk peale, paremale alla paranduspakk, selle peale tualettpakk ja vasakule poole saapa puhastusepakk. Kruus ja vihma kuub asuvad kõige peal. Tarbekorral võib ka tekki asetada seljakoti peale, kui see varustust muidu ei mahuta. Kaasavõetavad toiduained asetakse seljakotis olevasse vaba kohta nõudepaki peale ja ka kõrvale.

Saksaraanitsa pakkimisviis on erinev, sest ranitsal on sees varustuse eri taskud.

Matka kava.

Selle kohta on ilmunud rida brošüüre — milliseid on soovitatav enne matkale asumist läbi lugeda.

Matk ärgu muutugu kunagi n. n. tam-biks, kuid ka mitte logelemiseks.

Pidage omal väike kava. Varajasel hommikutunnil sooritatagu matka kandvam osa, keskpäeval kuskil jõe-, järve- või merekaldal olgu puhkus ja õhtuks matka teine osa. Nii 35—40 klm. päevas matkata on päris tühine asi.

Iga tunni järele s. o. iga 5 klm. järele olgu lühike puhkus. N. t. 50 m. (5 klm.) matkamist ja 10 m. puhkust.

Puhkuse ajal vabastage seljakott seljast. Seljakoti osa mis vastu selga — asetatagu päikese poole. Ärge heitke niiske maa peale. Puhkuse ajal asetatagu jalad kehast veidi kõrgemale.

Ärge asuge kohe peale söömist matkale. Jooge vähe, mitte kunagi ahnelt ega külma vett (kuum vesi-tee on parim janu kustutus). Tükk suhkurt ehk šokolaadi on häa ergutusvahend.

Niiske või märg riietus asendage viibimata kuivaga.

Tekkinud villid on kergelt arstitavad, puhastatud nõelaga katki torgates, üle määrides joodiga ja siduda puhta marlega.

Need on lühidad näpunäited matkamiseks. Parim õppeviis on ise õppida.

Meie kodumaa metsad ja niidud väärivad rohkem imetlejaid. Linnamüürid ei anna meile pilti meie kaunist kodumaast. Seepärast kõik nii noored kui vanad kui tahate igavesti nooreks jääda, matkake ja õppige tundma Eestit.

Kindlustage oma elu ja varandus

EESTI LLOYDIS

ASUT. 1919 A.

PEAKONTOR — TALLINN, PIKK T. 11 OMAS MAJAS

Tallinna Skautide maleva koosseis.

	1931. a.	1933. a.	1935. a.	Märkus
Hundipoegi	70	170	182	1933. a. koosseisus oli ka 120 juudi skauti kes praegu töötavad iseseisvalt. Seega on maleva kasvanud 1935. a. 198 liikme võrra.
Skaute	242 } 333	423 } 626	458 } 706	
Vanem-skaute	21	33	66	
Neist:				Kahanenud üleminnekuga skautideks.
Algajaid hundipoegi	13	46	72	
Hellkäppi	30	35	48	Tähe- ja metsaskautide aste loodi alles 1934. a.
Ühe kõrva hundipoegi	15	33	37	
Kahe kõrva hundipoegi	12	56	25	
Algajaid skaute	62	126	145	
III järgu skaute	120	165	194	
II „ „	52	111	121	
I „ „	24	46	46	
Tähe-skaute	—	—	3	
Metsa-skaute	—	—	—	
Noorem-skautmastreid	5	6	11	
Skautmastreid	—	2	5	

Oravate võit

Jutustus skaudisalga elust.

Supelusmajas.

„Teate, mis ütlen teile, sõbrad!” pööras Henrik Orava salga kaaslaste poole, millise salga juhiks oli ta ise. „Kui nii läheb veel edasi, siis jääme meie, oravad, hoopis teiste salkade sabasse.”

„Aga miks?” — küsis Endel.

„Väga lihtsalt” — vastas Henrik. „See on küll kurb, kuid peab tunnistama avameelselt, et oleme jäänud viimasel ajal pööraselt laisaks. Ainult kuus kuud tagasi meid loeti kõige paremaks salgaks, ent ajast, mil Uno hakkas Põdra salga juhiks, ta on nendega korda saatnud imesid. Ise on ta võistlematu kergejõustikus, nii et poksis, jooksus ning võimlemiseski iga põder võib anda igale oravale mitu silma ette. Pääle selle see uus poiss, kelle ta tõi kaasa, Kallaste, on täielik meister raadio alal. Ühe sõnaga, põtradega me ei saa võistelda kuidagi!”

„Ehk võta jälle hunte või rebaseid. Hundid võivad meile signaaliseerimises ette anda vähemasti 10 silma, rebased on muutunud täielikkudeks meistriteks esimese abi alal, aga meie — ?” lisas ta lühikese pausi järele juure.

„Ja see kõik on alanud ajast, mil kaotasime Jüri, Mardi ja Roosi,” — jatkas ta lühikese vaikuse järele.

„Ma pea igapäev kahetsen seda, et nad pidid ära minema, sest et need kolm uut, kes tulid nende asemele, ei maksa nende varjugi. Iseäranis ma ei saa aru väikesest Hennust.

Kui soovime säilitada endist seisukohta, peame spetsialiseeruma milgi alal, veel parem aga — mitmel. Tahaksin, et kõik oravad oleksid esimese järgu skaudid, aga et saada esimese järgu skaudiks, peab oskama muuseas ujuda. Mis, kas alguses alata või ujumisega? Siis alata tuletõrjeharjutustega ja veel muuga. Olete nõus?”

Oravad olid kõik salgajuhi ettepanekust vaimustatud, välja arvatud üks. See oli väike Henn, kõhetu ning närvlik poiss.

„Ujuda?” — sosistas ta hirmunult.

„Ei, tänan, ma ei lähe kaasa!”

„Rumalus!” vastas Henrik. „Sa pead minema.”

Henn kahvatas nagu lina ning ta huuled värisesid õeldes:

„Palun sind... Henrik... Ära sunni mind minema... Ma ei armasta... sügavat vett...”

Ta sõnad võeti vastu üldise naerulaginaga, mille salgajuht vaigistas viibimata.

„Siin ei ole midagi naerda,” sõnas ta ümberolijaile karmilt. Siis pöördudes Hennu poole, ütles ta lahkesti:

„Tõesti, siin pole ju midagi karta, Henn ma ise vaatan su järele. Küll näed, mõnekordse suplemise järele, et hirm on nagu pühitud.”

„Kardan — mitte, Henrik! Kord väiksen ma peaaegu oleksin uppunud ja sest ajast ma ei või näha sügavat vett. Tean, sa loed mind argpüksiks, Henrik, ent on parem, kui ma ikkagi ei lähe.

Henrik jäi mõttesse. Vabastab ta Hennu ujumisest, siis langeb kokku kogu

KOHV

maitseb kõigile, kes eelistavad head kohvi.

ETK uba-, ubavilja- ja viljakohvid on müügil ühis-kauplusis.

ta plaan — teha teryet salka esimese-järgu skautideks. Ta mõistis samuti, et vägivaldselt ei saa parandada asja. Võis võita ainult hea taktikaga.

„Saan sinust aru, Henn”, sõnas ta lahkesti. „Sulle näib vetteminek vastumeel-sena. Viimati ometi harjud sellega. Sa tead ju, et esmajärgu skaut peab oska-ma ujuda. Baden-Powell annab ujumi-sele väga suure tähenduse.”

„Sel juhtumil ei saa minust kunagi esi-mesejärgu skauti”, — lausus Henn lootu-setult.

„Mispärast mitte,” vastas Henrik rõõm-salt. — „Sul on tarvis kord katsetada, siis läheb kõik hästi. Ma tean, et sul on mehisust. Nägin juba kolmandal päeval, kuidas aitasid vana õunakaupmeest aja-da kärut mäkke. Mitmed poisid ei oleks seda teinud pilkamise kartuses — aga sa ei kartnud.

Ujumisega on sama lugu. On tarvis enesele öelda „ma teen seda” ja muud polegi tarvis. Kuid tule ometi meiega ühes ja vaata, kuidas meie ujume.”

Sellega oli Henn viimati nõus ning Henrik pidi tunnistama, et on saavuta-nud väikese võidu.

Kaheksast oravast oskasid ujuda ainult pooled, ülejäänud ainult siplesid madalas vees.

Henn seisis hüppesillal ja vaatas. Hen-rik, lõpetades ujumislügituste õpetamist, ronis veest välja ja läks hüppesilla poole. Teel seisatas ta ja hakkas rääkima Hennuga.

„Roni sina ka, Henn, vesi on jumali-kult soe! Ma toetan sind ja annan sõna, et sinuga ei juhtu midagi. Ainult viieks minutiks. Eks?”

Henn kõhkles. Veekartus näis talle en-dalegi naeruväärseks.

„Ma... ei ... tea...”

Henrik katkestas teda:

„Siis nõus? Bravoo! Ujumispüksid leiad sääl, kus lahti riietusin. Nagu näed, pole ujulas pääle meid kedagi. Rutta siis!”

Henrik hüppas vette ja hakkas ujuma kõige paremas tujus. Varemini, kui ta arvas lootvat, nägi ta, et Henn seisis juba hüppesilla äärel.

„Ma tulen!” hüüdis Henrik ning ujus Henu poole. Varem veel juhtus midagi, mis pani kogu asja mokka.

Keegi noormees, lõpetades riietamist, tuli Henu järgi, ning nähes, et poiss kartlikult jäi seisma hüppesilla äärele, ei saanud hoiduda naljatusest, juure joosta ning lükata teda vette.

Ujulas kostis meeleheitlik kisa, kui Henn tundis, et ta kukub sügavusse. Ning järgmisel hetkel ta kadus vee alla.

„Kas teil ei ole häbi!” — karjus Hen-rik pahaselt. „Häbematus!”

Noormees pööras naerulaginaga ümber ja läks. Tema arvates oli see ainult lõbus temp.

Koht, kuhu Henn kukkunud, oli kau-nis sügav. Mõnede tugevate tõmmetega jõudis Henrik sinna ning haaras poisist kinni just sel hetkel, kui ta kerkis vee-pinnale puristades ja sülitades.

Hirm, ahastuslik hirm väljendus Hen-nu silmades. Ta haaras meeleheitlikult Henrikust kinni, kes tagajärjeta püüdis teda rahustada ning selgeks teha, et teda ei ähvarda mingi hädaoht.

Henn kaotas igasuguse enesevalitsemi-se, ja isegi kui Henrik, tirides teda ma-dalale kohale, tahtis end vabastada pigistusest, karjus ta:

„Päästa mind! Päästa! Ära lase mind lahti!”

„Aitab, Henn, siin on madal koht — näed? Ära tee lärmi. Mul on väga kah-ju, et see eesel sind tõukas vette, kuid ma ei võinud sellele teha midagi. Kat-su rahustuda.”

Kuid Henn ei saanud aru millestki. Henrik aitas teda riietamisruumi, kuiva-tas teda ning aitas riietuda.

Kogu juhtumust nägi päält Jaak, Re-baste salga juht, kes astus ujulasse sõbra Antsuga mõni hetk enne sündmust.

„Uskusin seni, Henrik, et oravate kes-kel on paremaid poisse”, muigas Ants, „kes ei ole argpüksid.”

Henrikut ei heidutanud niivõrra Antsu sõnad ega sündmus ise, vaid teadmine, et edaspidi on peaaegu võimatu tuua Henu ujulasse. Ta vastas:

„Oravad ei ole halvemad teistest, kui aga mõned eeslinäod, kes millestki ei saa aru, ei tuleks skaute narrima ning ei rikuks sellega asja.”

Ants ainult kehtitas õlgu ja naeratas, kui vaatas Jaagule näkku.

Ootamatu juhtumus.

Henrik oli tusane, et ta katse Henuga lõppes nii tagajärjetult. Vetteheitmine, kui on abi säälsamas, ei oleks tähendanud midagi mõnele tavalisele poisile. Närvlikule Henule oli see aga raskeks pörutuseks.

Kui Henn enne keeldus tulemast ujulasse, Henrik sai aru, et asja peab ajama väga pehmelt ja ettevaatlikult, kuni ta kaotab hirmu vee vastu. Nüüd polnud teha aga enam midagi.

See sündmus ühtlasi mõjutas, et Henrik õppis tundma Henu paremini kui enne. Et Henust kasvatada tublit skauti, pidi temaga ümber käima teistest poistest hoopis erinevalt.

Ta teadis, et ei armu ega hirmuga suuda praegu meelitada Henu ujula ligidale. Seetõttu ülejäänud oravad jätkasid ujumisharjutusi temata.

Ometi ei jätnud Henrik Henu ükski, ta veetis temaga rohkemgi aega. Seejuures ühegi sõna ega märkusega ei tuletanud talle meele möödunud juhtumust.

Kui teised oravad oskasid ujuda küllaldaselt, algas Henrik nendega tuletõrjeharjutusi. Siin aga väike Henn ei olnud enam viimaseid. Ta oli kerge nagu sulg, ronis ahvi osavusega ja kõhklemata hüppas käskluse järele laialitõmmatud presendile.

„On vähemasti üks asi, mida ta ei kardada,” — mõtles Henrik endamisi, kui Henn tegi seda esmakordselt.

Päev-päevalt harjusid oravad ikka rohkem ja rohkem oma tegevusega, nii et Henrik teinekord tahtmata soovis, et tekiks tõsine tulekahi, kus oravad saaksid aidata. Ikkagi ei võinud Henrik unustada Antsu märkust oravate kohta.

Samuti Henn ei unustanud seda. Antsu sõnad seisid tal elavatena meeles. Ta soovis ihu ja hingega, et saaks näidata Jaagule ja Antsule, et ta ikkagi ei ole

sarnane argpüks, milleks teda peeti — kui aga teda ei sunnita vette minema.

Henrik märkas, et tema taktika Henu skauditreeningus avaldab mõju. Ta märkas uhkusega, et Henu tekib kindlam kõnnak, et ta nüüd pole enam pooltki nii närvlik kui varem ja et kartlik vaade ta silmis hakkas aeg-ajalt kaduma.

„Võibolla”, mõtles Henrik, „kui suvel läheme laagri, saab julgustada Henu, et ta võidaks oma kartuse vee vastu. Ja siis saab temast kahtlemata tubli poiss.”

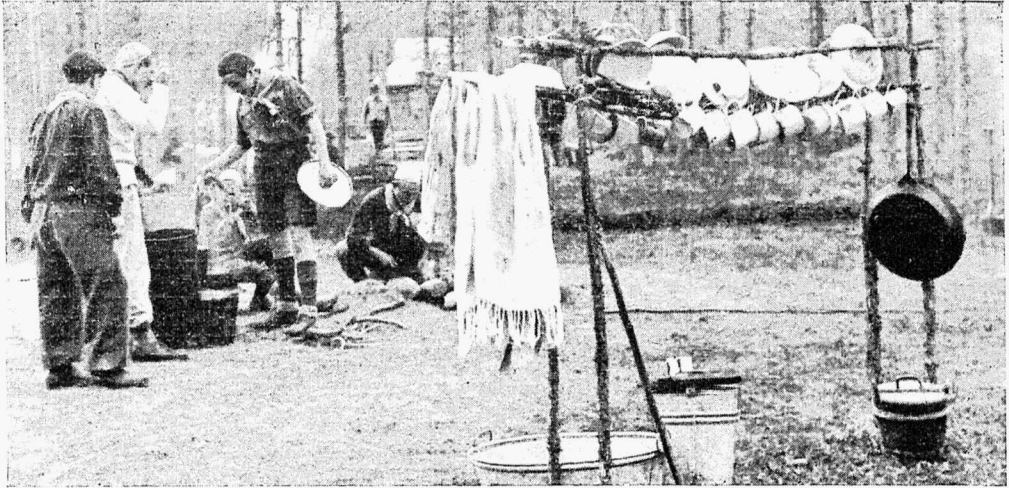
Kuid ammu enne laagrit tekkis juhtumus, mis tõstis väikese „argpüksi” Henu väärtust kaaslaste silmis ja näitas, et oravates ei ole uinunud mehisuse ja leidlikkuse vaim.

See juhtus kord laupäeval, kui kogu skautrühm mängis linna taga skaudimängu. Hundid ja põdrad läksid esimestena ja pool tundi hiljem järgnesid neile rebased ja oravad. Kokkuleppe järgi mindi metsa suunas nõnda, et kaks esimest salka pidid endid peitma kusagil tee ääres ja tungima teiste päale.

See ei olnud kerge ülesanne, sest teel metsani ei olnud mingisuguseid peidukohti.

Oravad ja rebased jälgisid ettevaatlikult, kuna ettesaadetud luurajad teatasid, et kõigi eelduste järele peiduurgas pidi olema kohas, kus tee läheb üle raudteetammi.

Skaudid looduses.

Seniajani polnud kihku ega kahku pötradest ja huntidest. Küsimus seisis selles, kas oravad ja rebased ei püüa sõpru napidi vedada ning omakord pääle tungida.

Tehti väike peatus, peeti sõjanõu ning otsustati jaguneda. Osa oravaid ja rebaseid pidi katsuma minna sillani ringi, teised pidid ootama seni siin.

Suudavad esimesed ülesande teostada, annavad nad märku ning siis peidusolijad istuvad kahe tule vahel...

Et jõuda sillani, oli tarvis teha võrdlemisi suur ring üle luha ja põldude Kruusi talu suunas.

Ettevaatlikult, kasutades väiksemaidki varjukohti, Hendrik, Henn, Endel ja veel kolm skauti hakkasid tungima läbi heinamaa lapi ja liikusid mööda kitsast metsateed, mis viis taluni, kui neid korraga sundis seisatama suur kisa ja kapjade müdin.

Teekäänaku tagant tormasid kõigest väest kolm suurt härga, paistis, et nad olid lahti rabelenud oheliku otsast. Neile järgnes suure kisaga peremees Kruus ühes sulastega.

Nähes poisikesi, tormas esimene härg mõirgamisega nende poole, sarved vihastelt ees.

„Ettevaatust“ hüüdis Henrik, kuid seda hoiatust ei olnudki vaja. Vihast ärritatud härjad olid isegi nii koledad, et kõik kuus skauti tormasid pakku, kes aia, kes puu taha. Ainult Endel kaotas enesevalitsemise ja jooksis teisele poole.

Seejuures komistas ta puujuure taha ja kukkus.

Enne Endeli jaluletõusmist härg tormas ta poole. Hirmuhüüed tungis kõigi suust, kõik olid kindlad, et järgneval minutil vihase looma sarved puurivad teda läbi.

Kuid samal hetkel kellegi väike kogu hüppas aia poolt härjale risti vastu ning lõi kõigest jõust skaudikepiga härja nina vastu, kui see oli ainult paar sammu oma ohvrast kaugel.

See oli Henn — „argpüks“ Orava salgast.

Ootamatusest kohkudes, härg jäi seisma vihase mõirgamisega. Henn lõi teda veel teist ja kolmat korda. Henrik, järsku taibates olukorda, hüppas selle ajaga Endeli juure ja vedas ta puu taha.

Teised härjad nähes, et üks peatas, jäid samuti seisma. Ülejäänud kolm skauti hüppasid nüüd Hennule appi ja neil läks korda keppidega ajada loomad tallu tagasi.

„Sa oled tubli poiss!“ sõnas Hennule Kruus, kes oli ka jõudnud sündmuskohale „Väiksest kasvust hoolimata nii vahva! See sõber peab sinu eest Jumalat tänama. Kui ma nägin, et ta kukkus, mu süda jäi päris seisma. Noo, mõtlesin ma, selle poisi päevad on loetud. Jaa, tubli poiss...“

„Ning minulegi tegite hääteo“, — jatkas ta, pöördudes teiste poole. „Kui ei oleks olnud teid, ei tea, kuhu nad oleks jooksnud. See on kõik Matsi süü, kes neid ilmasjata lasi lahti ning vihastas marru.“

Ma vallandasin teda eile ametist laiskuse pärast, ning ta tahtis nüüd kätte maksa.

Kuid tulge minu juure, poisid, ma pakun teile piima. — Mis?... Ei saa?... Mängite! — Tulge siis pärast, kui olete mängu lõpetanud, samuti oma sõbrad kutsuge kaasa. Mul jätkub piima ja leiba teile kõigile."

Tänades sõbraliku kutse eest, skaudid liikusid silla poole. Teel Endel tuli Henu poole ja haaras tal käest kinni.

„Täna sind" — ütles ta tasa ja punastus. „Ma olin täiesti hirmunud... Suur aitäh sulle! See oli väga vahva sinu poolt."

„Noo, mis veel," vastas Henn silmi maha lüües ning punastades häämeele pärast.

„Ma... ma ei mõelnud üldse hädaohust, tõesti!"

Poisid jätkasid mängu ning jõudsid õnelikult sillani, andsid vastava leppemärgi, mille tagajärjeks oli, et rebased ja oravad osavalt vedasid ninapidi sõpru, kes istusid peidus.

Mängides veel muid skaudimänge, terve rühm liikus õhtuks tallu, et täita Kruusi sõbralikku kutset.

navad kaasas, teinekord on nad päris kasulikud!"

„Jah, nad on kasulikud," vastas nõusolles rühmajuht Tammisto.

„Teate mis, poisid!" pöördus juht rühma poole, kui eine oli lõpetatud. „Et tänada peremeest tema südamlikkuse eest, ma panen ette korraldada väikese ettekanne talle ja ta perele."

Ettepanekut pooldati suurte kiiduavaldustega. Kiiresti olid viidud lauad ja toolid küüni alt välja, lambid põlema süüdatud ning varsti peremes, ta pere ning töölised plaksutasid käsi noortele skautidele, kes esinesid võimlemisharjutustega, demonstreerisid esimese abi andmist; laulsid laule ja lavastasid muud sarnast.

Oravad just lõpetasid püramiidi, millele järgnesid hääkskiitvad kiiduavaldused, kui Henrik sosistas Endelile:

„Kas sa ei tunne nagu suitsulõhna?"

„Ei!" vastas küsitav ringi vaadates.

„Aga mulle tundub kogu aeg. Võibolla see on ainult minu kujutus, kuid ikkagi ma lähen vaatan."

Aga enne, kui ta sai minna ukseni, see tõmmati väljaspoolt valla ja kokku-

Tulekahi.

Taluperemes Kruus täitis lubadust, kostitades poisse tühjas küünis. Rühmajuhile, skautmaster Tammistole jutustas ta täpselt juhtumust, ega leidnud sõnu, kuidas väljendada rõõmu.

„Vaat, iialgi ei oleks uskunud nii suurt julgust selle kõhna poisikese poolt," kordas ta peaaegu kümnendat korda. „Tõesti, tal on rinnus lõvi süda, tõesõna, lõvi süda! Ja need kepid, mis teie poisid kan-

nud näoga teenija jooksis sisse, karjudes:

„Tall põleb!... Kiiresti!... Tulekahi!"

„Tähendab, ma ei eksinud," pomises Henrik omaette ning hüüdis täiest kõrist: „Oravad siia, minu järele!"

Küünist välja joostes nad nägid, et osa talli oli leekides.

„Kõige enne vedage hobused välja!" käsustas Henrik.

Skaudid ei lasknud seda korrata kaht korda. Enne, kui Kruus suutis toibuda

ehmatusest, oravad juba tormasid avama tallivärvaid.

Õnnekombel tulekahi oli saanud alguse lähtritest talli teises otsas. Mõned hobused värisid kogu kehast, teised puristasid ja raputasid kettide otsas.

„Viige nad kõik välja ja rahustage kui võite,” hüüdis Henrik. „Võtke igaüks rahtri kaupa.”

Kasutades nurgasseisvaid tühje kotte, viskasid skaudid hobustele kotid pähe. Hobused muutusid hulga taltsamaks ning neid võis välja viia kerge vaevaga.

Selle ajaga skautmaster Tammisto moodustas ülejäänutega aheliku veeämbrite andmiseks.

Olid hobused välja viidud, moodustasid oravad kohaleruttanud inimestega teise aheliku. Kõik see tehti kiiresti, ilma mingi rabelemiseta ja kärata.

Paistis, et kõik pingutused tulega võitlemiseks olid asjata. Tuleleegid iga minutiga tõusid järjesti kõrgemale.

Skautmaster Tammisto märkas seda ja hüüdis:

„Me ainult kaotame niiviisi asjata aega. Vett on tarvis valada katuselt!”

Toodi pikk redel. Henrik ronis esimesena, talle järgnes Henn.

Seistes redelil, Henrik valas vett tulle.

Henn võttis temalt tühjad ämbrir ja nõöri abil lasi nad tagasi. Kuid kõigist pingutusist hoolimata leek levis veelgi laiemalt. Varsti juba tulekeeled lakkusid lage, mille pääl asusid heinad.

„Kui laopäälne süttib põlema, siis on kõik kadunud” hüüdis Henrik, pöördudes Henu poole. „Aita mind, Henn! Näed, sääl on katus katki! Kui saaks auku suurendada, siis saaksin valada vett pöönin-gule ja võibolla õnnestub siis katkestada leeki.”

Henn aitas teda vaikselt. Kuid auku laiendades nad nägid, et tulekeeled juba tungisid allapoole.

NARVA KALEVI MANUFAKTUUR

käib põhimõtte järgi:

suurim vastupidavus,
kõrge elegants, kõige
odavamad hinnad!

**Valmistatakse kvaliteedilt võrdselt
parimate välismaa kaupadele:**

meesterahva ülikonnariiet, püksi- ja
mantliriiet, daamidele kleidi-, kostüümi-
ja mantliriiet, kõiki vormiriiet, kõiki vor-
miriiete sorte, õppurite riiet, piljardikalevit

„Anna mulle nüüd ämbriid võimalikult kiiremini, Henn!” hüüdis Henrik.

Henn tahtis talle juba üle anda esimest ämbrit, kui lao päält kostis kurblik hulumine.

„Mis see siis on?” hüüdis Henrik.

„Sarnaneb koera hulumisele. See kostab säält nurgast, kust tuld veel ei ole.”

Nad vaatasid läbi katuseaugu, kuid ei näinud midagi. Henrik hakkas kiiresti tühjendama ämbri teise järele tuleleekidele. Juba jälle kostis hale hulumine. Ning veidi aja pärast uuesti...

„Koer põleb, kui teda mitte ei päästeta,” hüüdis Henrik. „Ma katsun teda päästa.”

„Lase mind!” vastas Henn. „Ma olen kergem. Ma köidan nõõri ümber ja kui lagi kukub sisse, siis sa kisud mind välja. Aga mina sind juba ei suudaks välja kiskuda...”

See oli tõsi.

„Siis aga kiiresti!” vastas Henrik, kuid pilk, mille heitis Hennule, sisaldas häädmeelt.

Henn köitis kiiresti kõie enda ümber kahekordse pideva sõlmega ja Henrik laskis tema pöõningule katuseaugu kaudu.

Kui Henn kadus silmist, hakkas see piinama Henriku südant, et ta laskis Henu nii hädaohtlikusse kohta.

Möödus terve igavik, nagu talle tundus. Suits ja tuli suurenes. Viimaks...

„Ma olen siin!” hüüdis hääl altpoolt. „Tiri!”

Henrik hingas kergendatult. Pingutades kõgu jõudu, hakkas ta tõmbama. Henn jõudis õnnelikult üles ajaks, kus katuseääre juures paistis skautmasteri nägu.

Nagu näha, tundis skautmaster suurt kergendust — kui jõudis selgusele, et ei olnud juhtunud mingit õnnetust.

„Ronige maha! Seinad võivad langeda kokku. Meie ikkagi ei jõua teha midagi. Mis sul süles on?”

„Noor jahikoer. Ta on haige, sest mõlemad käpad on seotud kinni.” pomises Henn raskelt hingates.

„Kuidas, sa isegi päästsid mu koera!” hüüdis Kruus rõõmsalt, kui Henn laskus redelit mööda alla. „Mu Jumal, kui hää meel on mul. Ta murdis oma esimesed

jalad, sattudes rotiraudadesse. Unustasin hoopis, et ta oli lao pääl. Suur äitäh!”

Võitlus tulega paistis ülejäõukäivana, kuid skaudid tegid kõik, mis võimalik. Nad suutsid ometi hoida tule edasilevimist tuletõrjekomando tulekuni, kes viis tulekustutamise lõpuni.

Kui rühm lahkus, kuulsid inimesed, kui härra Kruus ütles skautmaster Tammistole sõnad, mis panid rohkem kui ühe südame tuksuma kiiremalt:

„Teil on tublid poisid, mu härra, ja olen rõõmus, et nendega olen tutvunud. Meie väike kodumaa ei hääbu iialgi, kuni temas kasvavad niisugused kangelased, nagu siin see väike poiss Henn ja teised tema sõbrad, keda nimetatakse skautideks.”

Tõlkinud Master Ass.

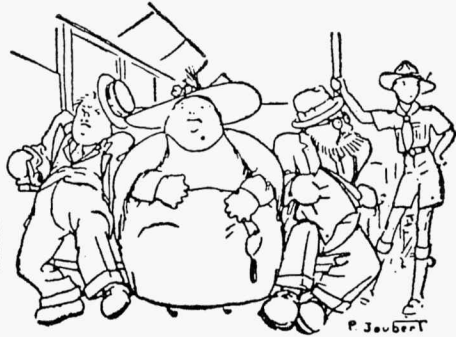

Tallinna skaute suusaretkel.

Meie juhid.

Algus 15. lhk.

XIV r. sk. P. Leidorf, XV r. skautide ja üldjuht skm. V. Suigussar, hundipoegade juht I j-sk. A. Jõks, XVI r. üldjuht I j-sk. J. Rakman, hundipoegade juht I j-sk. A. Rannik, XVII r. W. Simansky, XVIII r. J. Uustalu, XIX r. sk. O. Kappo, XX r. II j-sk. H. Lõvend, XXI r. I j-sk. E. Tolm.

Moodne lastekasvatus.

„Poja, sa alatihti valetad... see on väga paha komme! Inimene peab alati austama ja rääkima tõtt, kui see ka vahest just meeltemööda ei ole. Ka naljatamisel ei kõlba valetada. Kas lubad, et sa edaspidi ei valeta enam?”

„Jah, luban, isakene.”

„Noh, nüüd võid mängima minna. Kuula, uksekell kõlises... vaata järele, kes seal on. Kui rätsep on tulnud, siis ütle, et mind pole kodus; olen välja läinud, ja sina ei tea, kuna ma tagasi tulen.”

Põhjalik kasvatustöö.

Üks koolinõunik armastas alati rõhutada, et koolitöö olgu ühtlasi kasvatustöö, mis igal tingimusel toimugu põhjalikult. Ühes koolis, kus kõik õpilased väga häid teadmisi näitasid, avaldas koolinõunik siiski soovi, et kasvatusel rohkem rõhku pandaks. Ta rõhutas, et

oleks väga kena, kui õpilased iga vastuse juures, mis nad annavad, liidaks küsitleva isiku ameti- ja aukraadi.

Aasta hiljem on koolinõunik samas koolis. Klassis, mida ta esimesena külastab, on parajasti usuõpetuse tund. Koolinõunik hakkab kohe asjast kinni ja esitab lastele küsimuse:

„Kuidas ütles Jumal mao vastu pärast patulangemist?”

Vastab üks vähematest õpilastest, kes omab ilusa kõlava hääle:

„Ja Jumal ütles: „Äraneetud pead sa olema, koolinõuniku-härra.”

Koolinõunik jahmatas veidi ja küsitles edasi:

„Ja mis ütles Jumal veel maole?”

„Oma kõhu peal pead sa roomama, koolinõuniku-härra.”

„Ah, millised vastused... kuid olgu... Ja mis ütles Jumal veel?”

„Ma tahan su pead rõhuda, koolinõuniku-härra.”

Mõtteteri.

Kes edasi ei püüa, läheb tagasi; kes ei ihka lennata, peab roomama.

Kes rahuldub sellest, mida ta saavutanud, sellel pole tõusu elus.

O. S. Marden.

Mõtteid tervisest.

Surnuvanker peatub kolm korda sagedamini varjupoolisel tänaval kui päikesepoolsel.

*

Vanaks võib saada Jumala armust, kuid nooreks võib jääda inimese omast mõistusest.

Rahvatarkus Aafrika rannalt.

— Saatuse eest ei pääse ratsahobuselgi põgenedes.

— Kui sul jahu puudub, maisi aga küllalt on, küll leiad siis ka kedagi, kes sulle jahu laenab.

— Koera peksmiseks jätkub alati malkasid.

— Oma saatust ei oska käetargad ega ennustajadki ette näha.

— Saab keegi rikkaks, siis paistavad talle senise elamu seinad peagi viltused.

— Kui kõrge ka puu ei ole, lehed langevad ikkagi maa peale.

Pärsia tarkusesõnu.

Saada aru oma süüst on parim vabandus.

*

Tark on kui rohukauba ladu, vaikne kuid mõjukas.

*

Rumal on kui sõdurite trumm, seest õõnes ja lobiseja.

*

Kalliskivi jääb väärtuslikuks ka siis, kui ta langeb mudasse; tolmu jääb ikka mustaks, kui ta ka tõuseks taevasse.

Pole suuremat valu õnnetuses, kui mõõdunud õnnepäevade mälestus.

Dante.

*

Maailmas pettumuste põhjus on leib sagedasti sellest, et oleme iseendas pettunud.

I. I. Mohr.

Esimesel poolel oma eluajast igatseme õnne, teisel poolel muretseme ainult selle eest, et õnnetust ei juhtuks.

A. Schopenhauer.

*

See on elu salapärane sümbol, et õnn ussi tõttu kiiremini valmib.

W. Scholz.

*

Midagi suurt pole korda saadetud ilma vaimustuseta.

R. W. Emerson.

*

Kui vaene rikkaks saab, läheb ta kas või südaööl päevavarjuga jalutama.

India vanasõna.

*

Kes noorena ei õpi iseseisvalt mõtlema, see ei õpigi mõtlemiskunsti kunagi.

Kes noorena ei õpi oma mõtteid julgelt väljendama ja teostama, see ei tee seda iialgi.

Kes noorena ei õpi julgeks, iseseisvaks mõtlejaks, see pole üldse mingi loov jõud.

Oskar Loorits.

Viimse moe järgi kodu- ja
välismaa riidest valmistatud

DAAMIDE JA HÄRRADE

VALMISRIIDEID JA KALEVIKAUPU

SOOVITAB SUURES VALIKUS

JULIUS ABERG

TALLINN, SUUR KARJA 5

PAGARI- ja KONDIITRIÄRI

M. LAAS

V. POSTI 7.

TEL. 446-57.

Alati värsked ja maitsvad pagari-
ja kondiitrisaadused.

K.-ü. „MINERAAL“ S. Berner & P. Sander

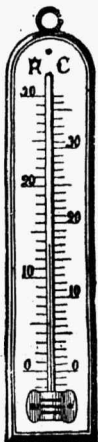
TALLINN, INSENERI 3. TEL. 462-65

- BENSIIN
 - PETROOLEUM
 - NAFTA
 - AUTO- ja
 - MÄÄRDEÖLID
- j.n.e.

BENSIINIJAAM ÜHES
AUTODE PESEMISEGA.
INSENERI TAN. 3

MÜÜK SISTERNI JA VAADI VIISI.

Kõige suurem
ladu Eestis!

Kraadklaase — õue-, toa-, vee-,
piima-, piirituse-, katta-, haige-,
inkubaatori- ning aräomeetreid
leiate

Aug. **AMOS'e**
kauplustest:

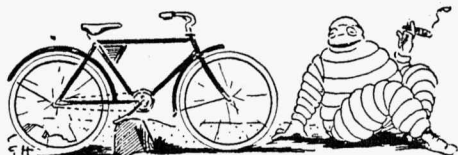
TALLINNAS: Jaani tän. 11,
Viru tän. 21.
TARTUS: Aleksandri tän. 6.
NARVAS: Joala tän. 26.
RAKVERES: Pikk tän. 26.

PUDUKAUPLUS **A. KIISA**
ESTONIA ALL 15

TELEFON 461-24

Soovitan odavate hindadega:

SUKKI, SOKKE, KINDAID, TRAKSE,
KAELASIDEMEID, PESU, NÖÖPE,
NIITE JA PALJU MUID KAUPU

Iga jalgratas väärrib

head kummi!

Selleks osutub uue mustriga

Michelin

jalgrattakummi, mis varustatud

Tallinn, Narva mnt. 6.

Osak. Rakvere, Pikk 5.

O.
Ü. „Tarmo“

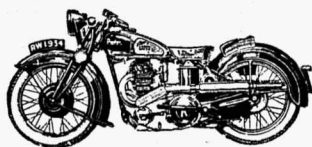
kaitse-

märgiga

E.K.V.

NÕUDLIKULE OSTJALE

**RUDGE
B. S. A.
TRIUMPH**

MOOTORRATTAD

tugevad ja kilred spordi- ja
turismimasinad.

Nõudke kataloge!

JALGRATTAD

kõrgemas täiuses

**Wanderer, Triumph, Noris,
Swift** j. t. on aastakümnete
jooksul oma vastupidavust
ülesnäidanud.

K/m. LIER & ROSSBAUM Tallinn, Viru tän. 7

SKAUTIDE PERE

548 (18. VI. 35)

55483

TARVITAB
AINULT
KODUMAA
KAUPA

TALLINN.
S. KARJA
13

KREENBALT